

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

25 oktober 2005

BELEIDSBRIEF

Leefmilieu en Natuur

Beleidsprioriteiten 2005-2006

ingediend door de heer Kris Peeters,
Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur

INHOUD

	Blz.
1. ALGEMENE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	3
1.1. INTEGRATIE	3
1.2. PARTICIPATIE EN MAATSCHAPPELIJKE GEDRAGENHEID	5
1.3. SUBSIDIARITEIT	6
1.4. OPTIMALE INSTRUMENTENMIX	7
1.5. BELEIDSVOORBEREIDING EN - EVALUATIE	7
1.6. RECHTSZEKERHEID	8
1.7. HANDHAVING	11
1.8. ECONOMISCHE ONDERBOUWING EN FINANCIERING	13
1.9. WETENSCHAPPELIJKE ONDERBOUWING VAN HET BELEID.....	13
1.10. INTERNATIONALE EN EUROPESE ORIËNTATIE	14
2. THEMATISCHE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN.....	16
2.1. KLIMAAT- EN LUCHTBELEID	16
2.2. BODEMBELEID	17
2.3. WATERBELEID	19
2.4. AFVALSTOFFENBELEID	25
2.5. GELUIDSBELEID	27
2.6. NATUUR- EN BOSBELEID.....	27
2.7. MILIEU EN GEZONDHEID	31
2.8. EEN INNOVATIEF MILIEUBELEID.....	33
3. BIJLAGE 1. SAMENVATTING VAN DE BELEIDSOPTIES EN INITIATIEVEN VOOR HET VOLGENDE BEGROTINGSJAAR.....	35
4. BIJLAGE 2. OVERZICHT VAN DE WIJZE WAAROP GEVOLG WORDT GEGEVEN AAN DE RESOLUTIES EN MOTIES DIE DOOR HET VLAAMS PARLEMENT ZIJN AANGENOMEN	37
5. BIJLAGE 3. LIJST MET AFKORTINGEN	46

1. Algemene strategische en operationele doelstellingen

1.1. Integratie

OC-GIS

In 2005 werd het Vlaams platform voor geografische informatie verder geoperationaliseerd ter ondersteuning van GIS-toepassingen bij gewestelijke, provinciale en gemeentelijke diensten waardoor een meer transparante, toegankelijke, betrouwbare, doeltreffende, samenhangende en klantgerichte dienstverlening mogelijk wordt.

Het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen werkte verder aan de opbouw van het Grootschalig Referentie Bestand (GRB) en het Centraal Referentie Adressen Bestand (CRAB), twee onmisbare basisregistraties ter ondersteuning van onder andere het Vlaamse e-governmentbeleid. De aanmaak van het GRB werd verwezenlijkt zoals voorzien in het businessplan. Een bijgewerkte versie van de CRAB-stratenlijst tot 1 januari 2005 met de 80 000 straatnamen gekend in Vlaanderen op 1 januari 2005 is beschikbaar. Een geactualiseerde versie van de CRAB-adressen en hun geografische positie -2,25 miljoen huisnummers in Vlaanderen- is in opmaak.

Verschillende uitvoeringsbesluiten bij het GRB-decreet werden goedgekeurd door de Vlaamse regering en een visienota omtrent het CRAB wordt opgesteld ter voorbereiding van CRAB-decreet.

In 2005 werden nieuwe en bijgewerkte thematische bestanden aangemaakt en verspreid in overleg met de beheerder van deze data.

Naast de klassieke verdeling via elektronische dragers werden innovatieve webdiensten uitgebouwd teneinde de geografische kruispuntendatabank verder te ontsluiten. Ook de ontwikkeling van het Kabel en Leiding Informatie Portaal (KLIP), dat een centrale planaanvraag bij graafwerkzaamheden zal mogelijk maken, kadert in het gedistribueerde geo-informatiebeleid en het sensibiliseren van alle betrokken partijen.

Het OC GIS-Vlaanderen heeft verder een actieve rol gespeeld bij de bespreking en uitwerking van de INSPIRE-richtlijn.

In 2006 zal naast de verdere opbouw van het GRB en CRAB de bijhouding van deze basisregistraties centraal staan. De lokale besturen zullen hierbij worden begeleid. In de begroting 2006 wordt overeenkomstig het businessplan de dotatie aan OC GIS met 6 miljoen euro verhoogd.

Binnen GIS-Vlaanderen zullen kerndata, i.e. datasets die algemeen relevant zijn voor het samenwerkingsverband waarvan de beschikbaarheid en de kwaliteit moeten worden gegarandeerd, worden aangeduid (bijvoorbeeld geografische bestanden met betrekking tot voorkeurrechten). De bronbeheerder zal samen met het OC GIS-Vlaanderen er voor zorgen dat deze bestanden worden ontsloten.

De KLIP-toepassing zal in de tweede helft van 2006 worden geoperationaliseerd.

Grondenbank en recht van voorkoop

Het ontwerp van decreet betreffende de grondenbank (luik natuur, landbouw en openbare werken) werd verder verfijnd en het ontwerp is praktisch klaar om voorgelegd te worden aan de Vlaamse regering met het oog op een indiening in het Vlaamse Parlement.

Landinrichting en ruilverkaveling

Wat betreft de landinrichting en de ruilverkaveling was het gezien de budgettaire situatie nodig deze inrichtingsinstrumenten en de in uitvoering zijnde projecten bij te sturen zodat de tering naar de nering kon gezet worden.

Gemeenten worden blijvend ondersteund bij hun inrichtingsmaatregelen om de open ruimte in te richten, meer leefbaar en werkbaar te maken. In die zin ondersteunt landinrichting zeer sterk de recreatieve ontsluiting van het overgangsgebied tussen het landelijke en het stedelijke gebied.

In het kader van het Limburgplan zal een actie opgezet worden om geschikte kavels te creëren voor de productie van groenten gericht naar de verwerkende industrie. In de toekomst is het tevens de bedoeling te onderzoeken in hoeverre ruilverkaveling als vraaggestuurd en uitvoeringsgericht instrument voor plattelandsinrichting kan ingezet worden.

Afstemming milieuvergunning – stedenbouwkundige vergunning

Kort voor de parlementsverkiezingen van 2004 werd een voorstel van decreetswijziging ingediend in het Vlaams Parlement, dat betrekking had op de zogenaamde geïntegreerde vergunning, waarbij de mogelijkheid werd gecreëerd om voor bepaalde activiteiten in bepaalde zones, de milieuvergunning tevens te laten gelden als stedenbouwkundige vergunning.

In het voorjaar van 2005 werd er, in overleg met het kabinet van minister Van Mechelen, het kabinet van minister Bourgeois en de Kenniscel Wetsmatiging, voor geopteerd om eerst verder te onderzoeken op welke wijze de huidige vergunningsprocedures beter op elkaar kunnen afgestemd worden. Uitgangspunt daarbij was artikel 107, tweede lid van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Dit artikel voorziet de mogelijkheid dat beide dossiers gezamenlijk op de gemeente worden ingediend, de zgn. “uniek loket”-functie waarvan ook in het regeerakkoord sprake is.

Er volgden diverse werkgroepvergaderingen met de diverse betrokken administraties, alsook nader overleg tussen de betrokken kabinetten. Dit overleg mondde uit in een voorstel met volgende (voorlopige) inhoud:

- de aanvraagdossiers voor het bekomen van stedenbouwkundige vergunningen, milieuvergunningen klasse 1 en klasse 2, alsmede de meldingen klasse 3 en de mededelingen moeten worden ingediend en gedaan op eenzelfde loket bij de gemeente, zij het dat de gelijktijdige indiening niet verplicht wordt gesteld;
- de beoordeling van de ontvankelijkheid en de volledigheid van de dossiers door de verschillende bevoegde overheden wordt op elkaar afgestemd (gemeente als doorgeefluik);
- het openbaar onderzoek voor de beide aanvragen wordt gezamenlijk en gelijktijdig georganiseerd door de gemeente.

In september 2005 werd dit voorstel voorgelegd aan de VVP en de VVSG, alsook aan UNIZO en VOKA. In functie van de door hen geformuleerde opmerkingen en bedenkingen zal het voorstel desgevallend verder aangepast en verfijnd worden. Van zodra er consensus bestaat over het voorstel, zal elke minister voor wat zijn bevoegdheid betreft, de nodige initiatieven nemen om de voorgestelde wijzigingen aan de eigen regelgeving te laten goedkeuren.

1.2. Participatie en maatschappelijke gedragenheid

Besluit inzake het verspreiden van milieu-info

Op 8 juli 2005 heeft de Vlaamse Regering het besluit over het verspreiden van milieu-informatie principiële goedgekeurd. Het besluit werd vervolgens voor advies voorgelegd aan de Raad van State, de SERV en de MiNa-Raad. Deze adviezen worden verwacht tegen midden oktober 2005, waarna het besluit aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd met het oog op de definitieve goedkeuring ervan. Na de goedkeuring zal een ambtelijke werkgroep worden opgericht met als opdracht het uitwerken van interne richtlijnen en verdere afspraken over de concrete invulling die aan het besluit kan worden gegeven. Bedoeling is tevens de betrokken administraties te sensibiliseren, en een overzicht op te stellen van de bestaande en de nieuw te nemen initiatieven.

Door dit besluit wordt de overheid verplicht om belangrijke milieu-informatie op elektronische wijze ter beschikking te stellen van de burger. Het besluit is een verdere uitvoering van het Openbaarheidsdecreet van 26 maart 2004 en tevens het sluitstuk van de omzetting van de Europese Openbaarheidsrichtlijn en van het luik openbaarheid van het Verdrag van Aarhus.

Momenteel heeft iedereen reeds ruime toegang tot milieu-informatie door het nieuwe Openbaarheidsdecreet dat sedert 1 juli 2004 van kracht is. In dit decreet gaat de meeste aandacht uit naar de zogenaamde 'passieve' openbaarheid, dit wil zeggen het vrijgeven van (milieu-)informatie nadat hierover een verzoek tot de overheid is gericht. Het nieuwe besluit gaat nog een stapje verder. Het verplicht immers de overheden tot het verspreiden van milieu-informatie op 'actieve' wijze, zonder dat hiervoor een aanvraag nodig is. In vele gevallen kan dit leiden tot een vereenvoudiging voor de burger indien hij op zoek is naar milieu-informatie. In het besluit wordt bepaald welke milieu-informatie op de verschillende websites van de overheid moet worden geplaatst.

Voortaan zal een hele waaier aan informatie op elektronische wijze ter beschikking moeten worden gesteld: de milieuregelgeving die in Vlaanderen van toepassing is, zelfs al gaat het om internationale verdragen of Europese richtlijnen, de milieubeleidsnota's, milieuplannen en -programma's, milieu- en natuurrapporten en monitoringgegevens. Indien deze informatie al aangeboden wordt door andere instanties, zal een link geplaatst worden naar de sites waar deze informatie kan gevonden worden.

Voor wat milieuvergunningen betreft zal op de websites worden bekendgemaakt op welke plaats de milieuvergunningen kunnen worden opgevraagd of gevonden. Hetzelfde geldt voor de milieubeleidsvereenkomsten, de milieueffectrapportages en de veiligheidsrapportages.

Vergelijkbare verplichtingen worden opgelegd aan provincies en gemeenten, maar ook bvb. aan polders en wateringen.

De facto is momenteel het merendeel van deze informatie al te vinden op het internet, zoals bv. via de portaalsite www.milieuinfo.be. Voortaan wordt dit een juridische verplichting. Dit belet uiteraard niet dat in de nabije toekomst ook andere milieu-informatie via het internet beschikbaar zal zijn. Zo wordt momenteel hard gewerkt aan de opmaak van de website www.milieuvergunningen.be. Het besluit bepaalt trouwens uitdrukkelijk dat de milieu-informatie geleidelijk beschikbaar wordt gesteld in elektronische gegevensbanken.

Participatiebesluit

België heeft in 2003 het Verdrag van Aarhus (1998) betreffende de toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter in milieu-aangelegenheden geratificeerd. De tweede pijler, inzake inspraak van het publiek bij de besluitvorming, werd door de Europese Gemeenschap uitgewerkt in de Richtlijn 2003/35/EG van 26 mei 1993. Deze inspraakrichtlijn werd op haar beurt in Vlaanderen omgezet, meer concreet via een

besluit tot wijziging van de Vlaamse milieuregelgeving (VLAREM), dat definitief werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 3 juni 2005 (BS 24 juni 2005).

De huidige reglementering inzake milieuvergunningen biedt reeds veel inspraakmomenten, maar de wijzigingen die met dit nieuwe besluit worden doorgevoerd, kunnen het inzicht in wat er precies gebeurt tijdens de procedure nog meer bevorderen, zodat een effectieve inspraak nog beter gegarandeerd wordt.

Zoals er nu reeds voor elke milieuvergunningsaanvraag een openbaar onderzoek wordt georganiseerd, zal de gemeente dit nu ook doen wanneer voor een vergunningsplichtige inrichting een verzoek tot wijziging of aanvulling van de vergunningsvoorwaarden ingediend wordt. Derden kunnen deze aanvragen kosteloos inzien en krijgen dus de kans om hun bezwaren te formuleren alvorens er over de vraag tot wijziging uitspraak wordt gedaan. Dit strekt ook de exploitant tot voordeel, omdat er dan wellicht minder beroepsprocedures worden ingesteld. Daarenboven leidt dit openbaar onderzoek niet tot een verlenging van de termijn binnen dewelke uitspraak moet gedaan worden, zodat er geen vertraging wordt opgelopen.

Verder wordt ook de procedure tot ambtshalve wijziging van de vergunningsvoorwaarden bij GPBV-bedrijven (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) aangepast aan de vereisten van de richtlijn, en wordt er m.a.w. een inspraakmoment ingelast in de procedure.

In de eigenlijke vergunningsaanvraag verandert er weinig. Indien het een GPBV-inrichting betreft, dient de aanvrager ook de bestudeerde alternatieven te schetsen.

Het besluit beoogt tevens een vereenvoudiging van de bekendmaking van de vergunningsbeslissingen. De gemeenten krijgen immers de keuze tussen de publicatie in twee bladen en de publicatie in één blad én op de website van de gemeente, wat uiteraard ook goedkoper is.

Ten slotte werden ook de inhoud en de lay-out van de bekendmakingsformulieren voor de vergunningsaanvragen en de vergunningsbeslissingen aangepast zodat ze duidelijker en beter toegankelijk zijn. Zo wordt bijvoorbeeld in het bekendmakingsformulier van een milieuvergunningsaanvraag gepreciseerd wanneer de procedure begint, en welke dienst meer uitleg kan verschaffen. In het bekendmakingsformulier van de milieuvergunning wordt bijkomende informatie opgenomen over wie beroep kan aantekenen, tot wanneer en met welke formaliteiten.

Doelgroepenbeleid verder uitbouwen

De ervaring opgedaan met de pilootprojecten met de voedingssector en de staalindustrie, vormde de basis voor de start van het doelgroepenoverleg met de landbouw en de industrie. In het najaar van 2005 zal ook het doelgroepenoverleg met de consumenten opgestart worden. In 2006 wordt dit verder uitgewerkt om de doelgroepen maximaal bij de beleidsvoorbereiding te betrekken.

1.3. Subsidiariteit

Samenwerkingsovereenkomst met gemeenten en provincies

In 2007 eindigt de lopende samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten en de provincies. 250 gemeenten en de vijf provincies hebben deze samenwerkingsovereenkomst getekend, ten opzichte van 239 in 2004. Een evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst zal in 2006 worden uitgevoerd. Dit zal een basis leggen voor de keuzes die vanaf 2008 moeten gemaakt worden over de mogelijke samenwerkingsvorm met de gemeenten.

1.4. Optimale instrumentenmix

Aanpassing van de milieuheffingen voor afvalstoffen

In overleg met de betrokkenen wordt verder gewerkt aan een vereenvoudiging van het milieuheffingensysteem, met onder meer een aanzienlijke reductie van het aantal tarieven, die het systeem eenvoudiger en beter controleerbaar maakt. Bovendien wordt in 2006 voorbereidend onderzoek gestart naar de mogelijkheden en eventuele effecten van de invoering van een heffing op de emissies bij thermische processen.

Verhandelbare emissierechten

Met de implementatie van het instrument emissierechten is het voorbije jaar gestart in uitvoering van het toewijzingsplan verhandelbare emissierechten 2005-2007. Op basis van de ervaringen verworven binnen de overheid en de deelnemende bedrijven zullen de nodige verfijningen aangebracht worden in het toewijzingsplan voor de periode 2008-2012. Daarbij zal ook de nodige aandacht besteed worden aan het optimaliseren van de relatie met het aansluitend instrument van het convenant benchmarking dat op dezelfde doelgroep gericht is.

Nutriëntenemissierechten

In het kader van het toekomstige mestbeleid zal gebruik gemaakt worden van een systeem van nutriëntenemissierechten. De bestaande nutriëntenhalte van de veeteeltbedrijven zal vervangen worden door nutriëntenemissierechten uitgedrukt in aantallen dieren. Zonder afbreuk te doen aan de aan individuele bedrijven toegekende rechten mag deze omschakeling geen aanleiding geven tot een globale stijging van het aantal dieren op Vlaams niveau. Deze nutriëntenemissierechten zijn vrij overdraagbaar. Bij de overdracht zal een bepaald percentage van de nutriëntenemissierechten geannuleerd worden, zodat er een zekere milieuwinst gerealiseerd wordt. Het instrument leent zich tot het nemen van volumemaatregelen, bij voorbeeld door opkoop door de overheid van nutriëntenemissierechten.

1.5. Beleidsvoorbereiding en –evaluatie

Afstemming van milieubeleidsplanningscyclus op legislatuurperiode en begrotingscyclus

Op 23 september 2005 gaf de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring aan een wijziging van het DABM voor wat de bepalingen inzake de milieubeleidsplanning van de Vlaamse overheid en van de lokale besturen betreft

De milieubeleidsplanningscyclus wordt afgestemd op de legislatuurperiode. Voortaan wordt een Vlaams milieubeleidsplan opgemaakt het jaar na het aantreden van een Vlaamse Regering. Op die manier kan het regeerakkoord doorvertaald worden in het milieubeleidsplan en kunnen de politieke prioriteiten duidelijk gelegd worden.

Om deze afstemming in de tijd tussen legislatuur en milieubeleidsplanningscyclus te bewerkstelligen wordt het huidige Vlaamse milieubeleidsplan, het MiNa-plan 3, verlengd tot eind 2010. De volgende Vlaamse verkiezingen gaan immers door in 2009. In de toekomst zal de Vlaamse Regering ook het ontwerp-milieubeleidsplan voorlopig vaststellen vooraleer het te onderwerpen aan een openbaar onderzoek. Dit verzekert dat het document waarover de maatschappelijke inspraak gebeurt, politiek gedragen is.

Jaarlijks wordt er via de opmaak van milieujaarprogramma's gerapporteerd over de uitvoering van het milieubeleidsplan. Deze milieujaarprogramma's moeten samen met het

ontwerp van begroting worden ingediend bij het Vlaams Parlement. Het milieujaarprogramma zal een -herkenbaar- onderdeel van de begroting uitmaken en tegelijk de inhoudelijke samenhang tussen beiden verzekeren. Daardoor herwinnen de milieujaarprogramma's hun structurerende rol voor het milieubeleid.

Voor de provincies en gemeenten wordt milieubeleidsplanning opnieuw een keuze en niet langer een verplichting. Lokale overheden hoeven ook geen milieujaarprogramma meer op te stellen, maar kunnen dit wel indien zij dit wensen. Ook in dit geval geldt dat het milieujaarprogramma dan een onderdeel van de begroting wordt.

Voor het provinciale en gemeentelijke niveau wordt eenzelfde afstemming tussen milieubeleidsplanning en de legislatuurperiode doorgevoerd: milieubeleidsplannen van provincies en gemeenten worden opgesteld het jaar na de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen. Deze afstemming tussen provinciale en gemeentelijke legislatuur en provinciale resp. gemeentelijke milieubeleidsplanning kan voor de eerste keer doorgevoerd worden na de gemeente- en provincieraadsverkiezingen in 2006. Omdat heel wat gemeenten recent een milieubeleidsplan opstelden, is voor hen op dat ogenblik ook een vereenvoudigde procedure voorzien onder vorm van een actualisering of bekrachtiging, desgewenst samen met een verlenging van de planperiode.

De wijzigingen houden dan ook een vermindering van de planlast voor de lokale overheden in.

Het actieplan reguleringsmanagement 2005 voor het beleidsdomein leefmilieu

In het voorjaar van 2005 werd, als één van de eerste (en voorlopige weinige) beleidsdomeinen, een actieplan reguleringsmanagement opgesteld.

Naast een uiteenzetting omtrent de visie en strategie, bevat dit actieplan tevens een toelichting bij de prioriteiten in de uitbouw van het reguleringsmanagement. Concreet wordt daarbij de nadruk gelegd op de rol van het Overlegplatform Reguleringsmanagement, het opstellen van een wetgevingsagenda van regelgeving in opmaak, alsook het belang van de RIA (reguleringsimpactanalyse) als instrument ter voorbereiding van belangrijke regelgeving.

Een derde onderdeel van dit actieplan bevat een opsomming van de concrete acties, met enerzijds diverse vereenvoudigingsinitiatieven uitgewerkt door de OVAM, de VLM en de VMM, en anderzijds meer structurele initiatieven (uitbouw Vlaams milieuwetboek, handhavingsdecreet, herziening bodemsaneringsdecreet, nieuw mestdecreet, enz. – deze initiatieven worden elders in deze beleidsbrief meer uitvoerig besproken).

Ten slotte wordt er tevens aandacht besteed aan de samenwerking met andere beleidsdomeinen (o.m. via de Kruispuntencommissie van het departement LIN), de samenwerking met andere bestuursniveaus en de participatie aan Europese regelgevingsprocessen (o.m. via het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid), alsook met de Kenniscel Wetsmatiging.

In het komende jaar zal dit actieplan waar nodig en nuttig geactualiseerd worden.

1.6. Rechtszekerheid

Vlaams Milieuwetboek

De uitbouw van het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM) tot Vlaams Milieuwetboek (in eerste instantie beperkt tot de horizontale thema's) neemt verder vorm aan. Zoals hierna zal worden aangegeven is een titel XVI inzake "Handhaving en veiligheidsmaatregelen" in de maak, die letterlijk en figuurlijk het sluitstuk zal moeten zijn van het Vlaamse milieurecht.

Na twee expertenseminars (december 2004, september 2005) inzake de impact van de Europese Milieuschade-richtlijn op de Vlaamse milieuwetgeving, zullen in het najaar 2005 tevens de werkzaamheden worden opgestart voor de Vlaamse implementatie van de Milieuschade-richtlijn. Dit moet in het voorjaar 2007 o.a. resulteren in de invoering van een nieuwe titel "Preventie en Herstel van Milieuschade" in het DABM.

Ondertussen worden bestaande titels geëvalueerd en desnoods bijgestuurd (zie titels inzake MER/VR en Agentschappen), en zal de komende maanden worden nagegaan hoe de bestaande decreten inzake milieubeleidsvereenkomsten en milieuvergunningen als afzonderlijke titels kunnen worden ingepast in het DABM.

Evaluatie MER-VR

Op 10 december 2004 werd door de Vlaamse Regering het besluit houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, goedgekeurd. Dit gebeurde in uitvoering van titel IV van het DABM, en ter voorkoming van een dreigende tweede veroordeling door het Hof van Justitie wegens onvolledige omzetting van de Project-MER-richtlijn.

Ondertussen lopen de werkzaamheden voor de verdere implementatie van de Plan-MER-richtlijn. De daartoe aangestelde werkgroep kwam tot de bevinding dat de decretale implementatie van deze richtlijn in titel IV van het DABM afwijkt van wat vereist is krachtens deze richtlijn en dus moet bijgesteld worden. Hierna zullen zo snel mogelijk de noodzakelijke uitvoeringsmaatregelen genomen worden teneinde een veroordeling door het Hof van Justitie, wegens laattijdige omzetting, te vermijden. Aansluitend hierbij zal ook de volledige titel IV van het DABM geëvalueerd worden, zullen eventuele decretale aanpassingen worden doorgevoerd, en zal een allesomvattend uitvoeringsbesluit voor titel IV worden voorgesteld.

Integrale milieuvoorwaarden

Tijdens de vorige legislatuur werd een hoofdstuk III van Titel V van het DABM ingevoegd, dat voorziet in de invoering van een systeem van integrale milieuvoorwaarden in combinatie met een nieuwe en bijkomende meldingsplicht. De Vlaamse Regering selecteerde in 2003 de sector van de schrijnwerkerijen (houtbewerkingsbedrijven) en de sector van de garages (inrichtingen voor motorvoertuigen) als proefsectoren voor het uitwerken van pakketten integrale milieuvoorwaarden. De resultaten met betrekking tot deze twee pilootprojecten werden in het najaar van 2004 voorgesteld, en daaruit bleek meteen dat een onmiddellijke invoering van dit systeem niet aangewezen is. In de knelpuntennota wordt terzake het volgende gesteld:

"Het kernprobleem bij het uitwerken van pakketten integrale milieuvoorwaarden is gelegen in het feit dat het decreet van 6 februari 2004 (tot wijziging van het DABM), dat de rechtsgrondslag uitmaakt van de ontwerp-uitvoeringsbesluiten houdende integrale milieuvoorwaarden 'tussen twee stoelen valt':

enerzijds is het decreet 'onvolkomen' ingevolge de niet gelijktijdige introductie in het DABM van de overige titels uit het zgn. Voorontwerp Bronnenbeheersing, het eindresultaat van de onderzoeksopdracht betreffende het ontwerpen van een nieuw decreet 'Hinderlijke Inrichtingen en activiteiten',

en

anderzijds is de inhoud van het ongewijzigd gebleven Milieuvergunningsdecreet van 1985 niet afgestemd op het decreet van 6 februari 2004.

Dit leidt tot een reeks knelpunten op het vlak van procedure, begrippenkader, overgangsbepalingen en handhaving ..."

En verder:

“Voor het goed functioneren van het stelsel van de integrale milieuvorwaarden verdient het aanbeveling dat dit stelsel opzichts de overheid en de doelgroepen wordt ingevoerd in een sfeer van consensus, eerder dan in een sfeer van conflict. Om die reden dient te worden gesteld dat de op vandaag voorliggende pakketten integrale milieuvorwaarden niet ‘rijp’ zijn om zonder meer te worden ingevoerd, want op vandaag duidelijk niet gedragen door alle bij dit gebeuren betrokken actoren. (...) Een extra bezinningstijd over het stelsel van integrale milieuvorwaarden biedt bovendien het voordeel dat men zich verder kan beraden over de zin deregulering binnen dit hele concept.”

Op 25 februari 2005 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan de eerste twee pakketten ‘integrale milieuvorwaarden’, teneinde de adviezen van de SERV en de MiNa-Raad in te winnen.

In het gezamenlijke advies van 11 mei 2005 tonen MiNa-Raad en SERV zich voorstander van het concept integrale milieuvorwaarden, maar zij voegen er onmiddellijk aan toe dat het regelgevende kader noch de uitwerking in twee pilotpakketten voldoen om deze onverkort in werking te laten treden. Zij benadrukken dat bijkomende beleidsvoorberedende stappen noodzakelijk zijn om tot een goed werkend systeem te komen.

Thans wordt derhalve onderzocht welke de meest aangewezen piste is om optimaal te beantwoorden aan de gerechtvaardigde – ook in het Regeerakkoord opgenomen - vraag naar (administratieve) vereenvoudiging, gebruiksvriendelijkheid en rechtszekerheid. Dit onderzoek zal in principe gepaard gaan met een herevaluatie van de indeling van inrichtingen in 3 klassen zoals die thans bestaat, alsmede in het uitwerken van praktische handleidingen die een bundeling ‘op maat’ vormen van de milieuvorwaarden die gelden voor specifieke groepen van bedrijven.

Evaluatie en onderbouwde bijsturing van het milieuvorvergunningenbeleid

Momenteel worden de teksten van de zgn. eerste VLAREM-trein gefinaliseerd. Concreet zal het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvorvergunning en van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne op korte termijn ter principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd, waarna de adviezen van de SERV, de MiNa-Raad en de Raad van State zullen worden ingewonnen.

Deze trein beoogt in essentie het doorvoeren van correcties van errata die in vorige wijzigingen zijn geslopen, alsook een volledige of verbeterde omzetting van EG-regelgeving. Daarbij komen o.m. volgende thema’s aan bod:

- lozing van gevaarlijke stoffen via afvalwater: aanpassing van de bijlage 2 (waarin de zwarte en grijze lijststoffen worden aangevuld met de prioritaire stoffen) en de invoeging van een nieuwe bijlage 2bis met een codering van de watervoerende lagen in Vlaanderen (grondwaterproblematiek);
- herinvoering milieuvorvergunningsplicht alsook wijziging van de milieuvorvoorwaarden voor stortplaatsen voor gevaarlijke afvalstoffen;
- aanpassing van bijlage 6 bij VLAREM I derwijze dat de lage drempel-Sevesobedrijven opnieuw expliciet ingedeeld en dus milieuvorvergunningsplichtig zijn;
- aanpassing van de normering voor de lozing van effluentwaters van de RWZI’s;
- schrapping van carrosseriebedrijven uit de VLAREM-solventenrubriek 59, waardoor zij onder meer niet meer onderworpen zijn aan het bijhouden van een solventenboekhouding.

In het najaar van 2005 starten daarenboven tevens de besprekingen over de tweede VLAREM-trein, waarin het VLAREM inhoudelijk zal worden geactualiseerd. De

ontwerpteksten zullen aan de betrokken instanties en organisaties worden voorgelegd voor bespreking, alvorens ze in het voorjaar van 2006 ook aan de Vlaamse Regering voor goedkeuring worden overgemaakt.

1.7. Handhaving

Milieuhandhavingsdecreet

Het Regeerakkoord en de Beleidsnota Leefmilieu en Natuur stellen de opmaak van een Vlaams Milieuhandhavingsdecreet voorop.

De studies inzake milieuhandhaving van de Universiteiten van Maastricht/Leuven en Gent (2002/2003) en de met redenen omklede motie van het Vlaams Parlement (17 november 2004) inzake het milieuhandhavingsbeleid schetsen het kader waarbinnen deze opmaak moet gebeuren.

In april 2005 werd een beperkte ambtelijke expertenwerkgroep aangesteld om de in 2002/2003 neergelegde studies van de Universiteiten van Gent (inzake bestuurlijke handhaving van de milieuwetgeving) en Maastricht/Leuven (inzake strafrechtelijke handhaving van de milieuwetgeving) te evalueren en de evoluties sindsdien in kaart te brengen.

Op de rondetafel “Handhaving van de Milieuwetgeving in het Vlaamse Gewest : Organisatie en Sanctienering” van 29 juni 2005 werden voormelde studies toegelicht en een aantal beleidsmatig te trancheren discussiepunten voorgelegd aan een ruime groep van experts, actief in diverse werkmilieus inzake handhaving.

In de daaropvolgende weken en maanden werd door de ambtelijke expertenwerkgroep een voorontwerp van milieuhandhavingsdecreet uitgewerkt. Deze tekst zal worden besproken tijdens de tweede rondetafel “Handhaving van de Milieuwetgeving in het Vlaamse Gewest: Organisatie en Sanctienering”, die plaats vindt op 26 oktober 2005.

De voornaamste elementen van het tekstvoorstel betreffen:

Juridisch kader

- het invoegen van een titel XVI “Handhaving en veiligheidsmaatregelen” in het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM);
- het respecteren van de bevoegdheidsverdeling federaal/gewestelijk inzake strafrecht;
- het respecteren van het federale Strafwetboek en Wetboek Strafvordering;
- het anticiperen op het hangende gewijzigd voorstel van richtlijn inzake milieubescherming door het strafrecht;

Coördinatie van het milieuhandhavingsbeleid

- het oprichten van een representatief samengestelde “Vlaamse Hoge Raad voor de Milieuhandhaving” die:
 - het Vlaamse Parlement en de Vlaamse Regering adviseert in de coördinatie en de inhoudelijke vormgeving van het milieuhandhavingsbeleid; deze coördinatie en vormgeving betreft zowel de handhaving van het milieuhygiënerecht als van het milieubeheersrecht;
 - de opstelling van een jaarlijks milieuhandhavingsrapport coördineert;
 - de opstelling van een jaarlijks milieuhandhavingsprogramma coördineert;
 - de opstelling van samenwerkingsprotocollen tussen de verschillende milieuhandhavers stimuleert en coördineert (inspectiediensten, politie, parket, gemeenten, provincies, enz);
- het aanduiden van gewestelijke, provinciale en gemeentelijke toezichthouders, met specifieke toezichtopdrachten en specifieke toezichtrechten;

Harmonisatie van de bepalingen inzake toezicht, sancties en veiligheidsmaatregelen

- het werken in fasen: in een eerste fase worden de bepalingen inzake toezicht, sancties en veiligheidsmaatregelen in het milieuhygiënerecht geharmoniseerd, in een tweede fase worden deze uit het milieubeheersrecht daaraan toegevoegd;
- het onderscheiden van milieu-inbreuken en milieumisdrijven: milieu-inbreuken betreffen schendingen van de milieuhygiënewetgeving die wordt gehandhaafd door titel XVI van het DABM, en bestuursrechtelijk, niet strafrechtelijk, kunnen worden gesanctioneerd op basis van titel XVI van het DABM; milieumisdrijven betreffen schendingen van de milieuhygiënewetgeving die wordt gehandhaafd door titel XVI van het DABM, en zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk kunnen worden gesanctioneerd op basis van titel XVI van het DABM;
- het voorkomen van milieu-inbreuken en milieumisdrijven via raadgevingen en aanmaningen;
- het vaststellen van milieu-inbreuken en milieumisdrijven via respectievelijk een verslag van vaststelling en een proces-verbaal;
- het bestuurlijke handhaven van milieu-inbreuken en milieumisdrijven gebeurt via bestuurlijke maatregelen en bestuurlijke geldboeten;
- bestuurlijke maatregelen kunnen de vorm aannemen van een stakingsbevel, een regularisatiebevel of bestuursdwang;
- bestuurlijke geldboeten kunnen de vorm aannemen van exclusieve bestuurlijke geldboeten of alternatieve bestuurlijke geldboeten;
- exclusieve bestuurlijke geldboeten kunnen worden opgelegd door een gewestelijke administratieve entiteit ter beteugeling van milieu-inbreuken;
- alternatieve bestuurlijke geldboeten kunnen worden opgelegd door een administratief rechtscollege, het “Milieuhandavingscollege”, ter beteugeling van milieumisdrijven, eenmaal de bevoegde procureur des konings besloten heeft het betrokken milieumisdrijf niet te zullen behandelen (en waardoor de strafvordering komt te vervallen);
- het strafrechtelijk handhaven van milieumisdrijven gebeurt via strafrechtelijke geldboeten en gevangenisstraffen;
- deze strafrechtelijke sancties liggen voor concrete gevaarzettingsdelicten (wederrechtelijke emissies die effectief het leefmilieu aantasten) hoger dan voor abstracte gevaarzettingsdelicten (schendingen van de milieuhygiënewetgeving die mogelijks milieubelastend zijn); het aantasten van de menselijke gezondheid, het veroorzaken van dood of het toebrengen van letsels moet gesanctioneerd worden via de relevante bepalingen terzake in het Strafwetboek (artikelen 401-420); pure administratieve ongehoorzaamheid wordt onttrokken aan het strafrecht (“depenalisering”) maar wordt beteugeld via het bestuursrecht;
- het mogelijks nemen van veiligheidsmaatregelen in geval van aanzienlijk gevaar voor mens of leefmilieu.

Op basis van de uitkomst van de tweede rondetafel zal de voorgestelde tekst worden gefinaliseerd en eind 2005 voor een eerste goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. In 2006 moeten dan het adviesproces (MiNa-Raad, SERV, Raad van State) en de parlementaire behandeling plaatsvinden.

1.8. Economische onderbouwing en financiering

Beleid onderbouwen met behulp van milieu-economische modellering

Het Vlaamse milieukostenmodel (MKM) werd gehanteerd bij de intersectorale afweging voor de verdeling van de NEC reductie-inspanningen. In 2006 wordt bekeken hoe het MKM kan worden uitgebreid naar meerdere doelgroepen en milieuproblemen (fijn stof, broeikasgassen, waterverontreiniging...). Naast de gedetailleerde bottom-up modellering met het MKM is er ook nood aan analyse van de bredere, macro-economische impacts van milieubeleidsmaatregelen (op BBP, tewerkstelling...). Hiervoor wordt gewerkt aan de toepassing van een algemeen evenwichtsmodel voor Vlaanderen. Het geheel zal ingezet worden om de kosten van mogelijke post-Kyoto-doelstellingen voor Vlaanderen in te schatten en om de onderhandelingen over de NEC-plafonds voor 2015-2020 te onderbouwen.

Milieubaten waarderen

Om een volledige kosten-batenanalyse (KBA) van milieuprojecten te maken, moeten ook de baten van milieubeleid gekwantificeerd en in geld uitgedrukt worden. Er bestaan reeds methoden om niet-geprijsde goederen zoals bossen, zuivere lucht, minder geur-of geluidshinder in geldtermen te waarderen. Ondanks de uitgebreide internationale literatuur is het noodzakelijk om originele Vlaamse waarderingsstudies te initiëren. Buitenlandse studies zijn vaak niet representatief voor een sterk geïndustrialiseerde en dichtbevolkte regio als Vlaanderen. In 2005 wordt gewerkt aan de waardering van geurhinder en waterkwaliteit. In 2006 zal in functie van de behoefte een nieuwe waarderingsstudie opgestart worden.

Evalueren van milieusubsidies

Eind 2005 zal er een evaluatiekader voor milieusubsidies uitgeschreven zijn en zal dit kader toegepast zijn op cases, onder meer op de subsidies voor het luik afval in de Samenwerkingsovereenkomst met lokale overheden. In 2006 en nadien zal met dit evaluatiekader een aantal andere bestaande subsidies geëvalueerd worden. Bij voorstellen voor nieuwe subsidies kan met de methodiek een ex ante evaluatie plaatsvinden zodat het nieuwe subsidie-instrument zo effectief en efficiënt mogelijk ontworpen wordt.

Inzetten van economische instrumenten in het luchtbeleid

De inzetbaarheid van economische instrumenten voor het luchtbeleid wordt momenteel bestudeerd en een stappenplan voorbereid. In 2006 worden de reguleringskosten van economische en juridische instrumenten op een meer algemene, vergelijkende wijze onderzocht. De kosten voor overheid en bedrijven van de instelling, toepassing en handhaving van de diverse instrumenten worden bekeken. Dit zal bijdragen tot een beter onderbouwde instrumentenkeuze voor het luchtbeleid en bij uitbreiding voor andere milieubeleidsdomeinen.

1.9. Wetenschappelijke onderbouwing van het beleid

In 2005 zijn de inspanningen verder gezet om te komen tot een goede wetenschappelijke onderbouwing van het milieubeleid. De ontwikkeling van het Milieu Management Informatiesysteem werd verder aangehouden, evenals de uitbouw van een loket voor de ontsluiting van milieugeïntegreerde data en een verder doorgedreven indicatorgerichte rapportering, wat onder meer tot uiting kwam in het Natuurrapport 2005. In 2006 zal de nadruk gelegd worden op afstemming, onder meer betreffende de verschillende programma's inzake beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek (TWOL, programma's van wetenschappelijke instellingen, steunpunten). Onder meer voor de monitoring van kennis

inzake biodiversiteit wordt een meta-studie opgezet ten einde de onderzoeksbehoeften en -lacunes te inventariseren. Ook aan de samenwerking met partners buiten de overheid en aan een goede ontsluiting van de bekomen informatie zal de nodige aandacht worden besteed.

1.10. Internationale en Europese oriëntatie

Kernpunten in het afgelopen werkingsjaar

In 2004-2005 is de werking betreffende het Vlaamse Europees milieubeleid verder gezet en verder geoptimaliseerd, ten einde te komen tot een krachtiger en efficiënter optreden bij de relevante Europese en internationale milieuonderhandelingen. Enkele knooppunten in de procesvoering werden met bijzondere aandacht opgevolgd.

- Om in vroege fase in te kunnen spelen op inhoudelijk belangrijke dossiers werd binnen de administratie een systeem gehanteerd waarbij in vroege fase de aandacht gevestigd wordt op nieuwe ontwikkelingen in de schoot van de Europese Commissie.
- De mandatering bij het voeren van formele onderhandelingen in raads werkgroepen werd op een enigszins andere leest geschoeid, namelijk met omschrijving van basismandaten. Deze drukken de uitgangspunten en intuïties uit bij elk afzonderlijk lopend dossier, uitgaande van de algemene doelstelling.
- Bij de standpuntbepaling werd zoveel mogelijk gestreefd naar intra-departementale en interdepartementale beleidsvoorbereiding, conform het integratiebeginsel.
- Aan de samenwerking met het federale niveau en met de andere Belgische gewesten werd de nodige zorg en energie besteed, in essentie via het CCIM. (Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid) en de daaraan verbonden werkgroepen, alsook via de Permanente Vertegenwoordiging.
- Om de standpuntbepaling een meer democratische onderbouwing en een draagvlak te geven, werd een meer diepgaande samenwerking nagestreefd met de bevoegde commissie in het Vlaams Parlement, met de Vlaamse Europese parlementsleden die actief zijn inzake milieu, en met de relevante adviesraden.

Inhoudelijke prioriteiten

De algemene doelstelling bij het optreden in Europees en internationaal verband is het bekomen van internationale en Europese maatregelen die toelaten dat in Vlaanderen een hoog beschermingsniveau bereikt wordt met vermijding van excessieve kosten of onbillijke lastenverdeling. Het staat wat dit betreft vast dat de onderhandelingen op het niveau van de Europese Unie de meest relevante zijn. In 2006 zullen onder meer volgende Europese horizontale en milieudossiers vooraan de agenda figureren: het klimaatdossier, REACH, de verschillende Europese milieustrategieën met in het bijzonder deze betreffende luchtverontreiniging, de financiële perspectieven van de Europese Unie, de duurzaamheidsstrategie en de dienstenrichtlijn.

Multilaterale processen worden gevolgd in functie van de relevantie voor latere Europese processen rond milieubeleid en/of in functie van latere rechtstreekse implementatielast voor Vlaanderen. De processen in het kader van UNEP, UNECE en OESO, dan wel afzonderlijke verdragsprocessen, zullen aldus de nodige aandacht krijgen. De Belgisch-federale en multilaterale processen inzake duurzame ontwikkeling worden aldus slechts opgevolgd voor zover daar een duidelijke milieucomponent in vervat zit en in hoofdzaak gericht op deze milieucomponent.

Bij bilaterale partnerschappen binnen of buiten Europa proberen we ook de milieu- en organisatorische technologie die in Vlaanderen ontwikkeld werd of wordt, te promoten en te

verspreiden als concrete bijdrage voor duurzame ontwikkeling. Samenwerking met partners in de derde wereld wordt aangehouden voor zover het gaat om programma's of projecten met een pilootkarakter (bvb. Partnerschap voor Water), dan wel voor zover er een concrete meerwaarde aan verbonden is aangaande de kerntaken van het milieubeleid.

Organisatorische prioriteiten

In 2006 wordt het systeem van de mandatering op kernpunten verder uitgebouwd. Het is de bedoeling deze mandaten zodanig te formuleren dat ze vatbaar zijn voor politieke beslissingen en dat ze in principe communiceerbaar zijn. Het abstractieniveau van deze mandaten is dusdanig dat ze slechts bijgesteld moeten worden onder invloed van belangrijke nieuwe ontwikkelingen.

In 2006 wordt de coördinatie binnen en tussen het departement Leefmilieu en de daaraan verbonden agentschappen op een gedegen wijze verder gezet. Er wordt nagegaan hoe het budgettaire en institutionele kader voor het detacheren van ambtenaren bij de permanente vertegenwoordiging kan worden verbeterd. Bij dossiers met een horizontaal karakter wordt betrokkenheid gezocht bij de relevante departementen, vanuit de eigen milieu-insteek.

De in functie van voormelde inhoudelijke prioriteiten relevante vergaderprogramma's in Belgische context – interministeriële conferenties voor leefmilieu, CCIM-werkgroepen, intergewestelijke vergaderingen, advies- en overlegorganen – worden in 2006 met de nodige aandacht opgevolgd. Het is immers belangrijk tot een goede verstandhouding te komen met partners waarmee Vlaanderen moet of kan samenwerken.

Wat dit laatste betreft wordt er in 2006 nagegaan welke zinvolle bilaterale samenwerkingsverbanden we kunnen aangaan met regio's in Europa, met het oog op beleidsbeïnvloeding.

In 2006 wordt een systeem gefinaliseerd waarin zesmaandelijks aan de bevoegde Commissie van het Vlaams parlement een overzicht gegeven wordt van de belangrijkste lopende dossiers. Op vraag van deze parlementscommissie zal dieper ingegaan worden op afzonderlijke dossiers. Bij deze processen wordt een nauwe samenwerking nagestreefd met de Europese parlementsleden en met de relevante adviesraden.

Implementatie

Het correct en tijdig uitvoeren van Europese en internationale engagementen is van wezenlijk belang. Hierbij gelden de krijtlijnen uit het regeerakkoord, met name geen "*gold plating*". Omzettingen en uitvoeringen van Europese richtlijnen en andere maatregelen moeten aldus aansluiten bij bestaande Vlaamse regelgeving en niet verder gaan dan wat Europees geboden is, tenzij bij duidelijke maatschappelijke consensus en/of duidelijke toegevoegde waarde op het vlak van voedselveiligheid, verkeersveiligheid en volksgezondheid of voor het opbouwen van een technologische voorsprong die leidt tot een hogere eco-efficiëntie. In 2006 wordt nagegaan hoe de betrokkenheid van Vlaamse ambtenaren in de "comitologie" van de Europese Unie – het geheel van processen waarbij Europese regelgeving verder uitgewerkt wordt met het oog op implementatie – kan worden gesystematiseerd.

2. Thematische strategische en operationele doelstellingen

2.1. Klimaat- en luchtbeleid

Klimaatbeleid

Om een breed maatschappelijk gedragen klimaatbeleid te kunnen ontwikkelen en in uitvoering van mijn doelgroepenbeleid, werd op 6 juni 2005 de Vlaamse Klimaatconferentie opgestart. Diverse maatschappelijke groepen zoals werknemers-, werkgevers- en milieuorganisaties, lokale besturen, bedrijven en academici, hebben op basis van een intentieverklaring samengewerkt. De daaruit voortvloeiende beleidsaanbevelingen zullen een belangrijke bijdrage leveren bij de opmaak van het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2006-2012. Hierin zal specifiek aandacht besteed worden aan de uitvoerbaarheid van maatregelen.

Midden 2006 moet het Toewijzingsplan verhandelbare emissierechten 2008-2012 voorgelegd worden aan de Europese Commissie in uitvoering van de Europese Richtlijn 2003/87/EG. De individuele toewijzing van emissierechten zal gebeuren op basis van de prestaties in het convenant benchmarking. De positie voor nieuwkomers is van belang wegens de impact op de te halen doelstellingen op het vlak van extra te bouwen WKK-vermogen en de aantrekkelijkheid van het Vlaamse Gewest voor industriële uitbreidingen en nieuwe buitenlandse investeringen.

Aanvullend op het realiseren van uitvoerbare, interne emissiereductiedoelstellingen zullen de nodige emissierechten en -kredieten dienen verworven te worden om tijdig de Vlaamse en Belgische doelstellingen qua reducties van broeikasgasemissies te kunnen realiseren in de periode 2008-2012. Ter vervolmaking van het juridische kader zal het besluit verhandelbare emissierechten aangevuld worden. Aanvullend zal ook een samenwerkingsakkoord afgesloten worden met de andere gewesten en de federale overheid.

Op internationaal niveau zijn de gesprekken rond een mogelijk klimaatregime na 2012 in aantocht. Het formele startschot kan worden gegeven op de Conference Of Parties 11 in december 2005. Het Vlaamse standpunt voor de debatten rond het post 2012-regime zal grondig en kwantitatief voorbereid worden volgens de krijtlijnen uitgezet in het regeerakkoord en inspeliend op de internationale en Europese ontwikkelingen. Onder de Vlaamse klimaatconferentie zal onder meer een maatschappelijke consultatie hierover plaatsvinden.

Fijn stof

Eind 2005 wordt een saneringsprogramma voor de overschrijdingen van de normen voor fijn stof in 2003, overeenkomstig de richtlijn terzake, bij Europa ingediend. Dit programma wordt jaarlijks geactualiseerd. Globaal wordt tegen 2006 een maatregelenpakket fijn stof (Fijn-stof-plan) afgewerkt. Belangrijke aandachtspunten zijn de verdere saneringen van de industriële emissies, de emissies van verkeer en scheepvaart, de aanpak via de voertuigfiscaliteit en de sanering van hot spot gebieden, waar zowel industriële emissies als hoge verkeersdichtheiten een rol kunnen spelen. De lokale besturen worden ondersteund bij het identificeren van hot-spots op hun grondgebied. Het geheel wordt ondersteund door meetcampagnes en door onderzoek naar een chemische karakterisatie van fijn stof.

Milieugevaarlijke stoffen

De omzetting van de vierde dochterrichtlijn lucht start met het opmaken van een RIA. Omzettingsteksten worden voorbereid met het oog op een omzetting tegen midden 2006.

Op basis van de Europese normen voor verwarmingstoestellen op vaste brandstoffen wordt in 2006 in samenwerking met de federale overheid, de overige gewesten en de sector een KB gefinaliseerd met betrekking tot het rendement, de CO-emissie en de kwaliteit van de

vaste brandstoffen. Dit Koninklijk Besluit zal als neveneffect hebben dat een verdere reductie van de emissies van o.a. PAK's, dioxines en fijn stof gerealiseerd wordt.

NEC-richtlijn

Op basis van de Europese NEC-richtlijn moeten de emissieplafonds voor SO₂, NO_x, VOS en NH₃ worden gehaald in 2010. Eind 2003 heeft de Vlaamse Regering een programma goedgekeurd met maatregelen om deze doelstellingen te halen. Het programma bevatte evenwel nog een belangrijk aantal lacunes en onzekerheden. Tegen eind 2005 wordt een voortgangsrapport uitgewerkt dat de basis vormt voor een geactualiseerd NEC-reductieprogramma met nieuwe cijfers en bijkomende maatregelen die nodig zijn om de doelstellingen te halen. In de loop van 2006 wordt dit aan Europa overgemaakt.

Ondertussen bereidt de Europese Unie ook een herziening van de NEC-richtlijn voor. Deze herziening kadert in de Europese thematische strategie rond de verbetering van de luchtkwaliteit. De nieuwe plafonds zullen gelden vanaf 2015 en 2020. Naast de 4 pollutanten uit de huidige richtlijn zal daarin ook een plafond voor fijn stof worden opgenomen. Vlaanderen ziet deze onderhandelingen als een belangrijke kans om de eigen luchtkwaliteit te verbeteren maar wil anderzijds ook technisch en economisch haalbare plafonds en een evenwichtige verdeling van de inspanningen tussen de verschillende lidstaten.

Sectorale maatregelenpakketten

In het kader van het project "Emissiereductiebeleid lucht" en in uitvoering van het NEC-reductieprogramma worden tegen eind 2005 specifieke maatregelenpakketten voor verzurende stoffen samengesteld voor volgende sectoren: chemie, ijzer en staal en non-ferro. Op basis van de sectorstudies werden een aantal mogelijke maatregelen geselecteerd; de haalbaarheid daarvan wordt besproken met de betrokken sectoren.

Behalen van luchtkwaliteitsnormen via het mobiliteitsbeleid

In het najaar van 2005 zal op basis van de studie 'Immissieproblematiek ten gevolge van verkeer' een maatregelenpakket worden opgemaakt, dat tegemoet komt aan de te verwachten knelpunten voor NO₂ en PM10 op gewestwegen. Een verdere uitwerking van de voorgestelde maatregelen dient te gebeuren binnen het beleid inzake mobiliteit en openbare werken. In 2006 zal hiervoor overleg worden gepleegd met een concreet actieplan tot doel. Ook langs binnenstedelijke wegen zijn knelpunten ten aanzien van de luchtkwaliteit te verwachten. Hiervoor is samenwerking met de lokale overheden noodzakelijk. Een voorstel van aanpak zal in 2005 worden opgemaakt.

Tegelijk worden voorstellen gelanceerd voor de aanpassing de verkeersbelastingen. In de studie 'Ecoscore' werd een voorstel voor aanpassing van de belastingbasis in functie van de CO₂-uitstoot van het voertuig, de ouderdom en het voldoen aan een bepaalde emissienorm geformuleerd. Dit voorstel werd, naar Nederlands voorbeeld, uitgebreid met een extra stimulans voor roetfilters (op basis van fijn stof-reductie). Diverse scenario's (met specifiek reductiepotentieel en kosten) worden overlegd. De aanpassing kan ook niet los worden gezien van de eventuele invoering van het wegvignet. Verwacht wordt dat de nieuwe belastingbasis in werking kan treden op 1 januari 2008.

2.2. Bodembeleid

Optimaliseren van het overheidsinstrumentarium

De laatste hand wordt gelegd aan een voorstel voor aanpassing van het bodemsaneringsdecreet. Het onderscheid tussen nieuwe en historische bodemverontreiniging wordt behouden maar er is een verschil in aanpak. De saneringen van

historische bodemverontreinigingen zullen op een meer risicogebaseerde wijze gebeuren. Hiertoe wordt de nadruk gelegd op een brongerichte aanpak en de mogelijkheid van risicobeheer. In 2006 zal het voorstel aan een brede consultatieronde onderworpen worden.

In het kader van de aanpak van brownfields zal de OVAM zich concentreren op zijn regisseursrol.

Ook de procedure voor het grondverzet werd geëvalueerd. De aanpassingen zullen leiden tot een efficiënter verloop van het grondverzet. Meer concreet zullen procedures voor verontreinigde grond eenduidiger en voor het hergebruik van niet verontreinigde grond eenvoudiger worden. Dit voorstel zal in 2006 aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden.

De ambtshalve bodemsaneringen worden verder geoptimaliseerd. In de eerste plaats worden de bodemsaneringen aangepakt waar een saneringsplichtige in gebreke blijft en er een ernstige bedreiging van het leefmilieu is. Er zal daarnaast in 2006 voorrang gegeven worden aan de saneringen bij vrijgestelden van saneringsplicht, de zogenaamde onschuldig bezitters, en aan projecten die door integratie een maatschappelijke meerwaarde betekenen bij hergebruik na de bodemsanering. Om met de beschikbare middelen een maximale impact te hebben op de verbetering van de bodem- en grondwaterkwaliteit worden in de eerste plaats de verontreinigingen die een ernstige bedreiging vormen, weggenomen. De saneringsdoelstelling wordt echter hoger gesteld indien de bodemsanering kan geïntegreerd worden in een ruimer project dat in een grotere maatschappelijke meerwaarde resulteert.

Integratie van ambtshalve bodemsanering in een ruimer maatschappelijk kader

De som van de kostenramingen bij de saneringsprojecten die conform verklaard worden, verloopt sinds het van kracht worden van het bodemsaneringsdecreet in stijgende lijn. We kunnen verwachten dat dit cijfer in 2006 tussen 175 en 200 miljoen zal liggen.

De middelen voor de ambtshalve saneringen komen voor 2006 deels uit het MiNa-fonds (5 miljoen + 8,5 miljoen door heropname van niet uitgevoerde projecten), deels uit het FFEU (10 miljoen), deels uit terugvorderingen door de OVAM (3 miljoen). Daarnaast worden in de begroting van Openbare Werken 5 miljoen euro gereserveerd voor bodemsaneringen.

De middelen voor de ambtshalve bodemsanering zullen ingezet worden met een dubbel hefboomeffect.

Enerzijds zal een deel aangewend worden voor de uitvoering van saneringen bij in gebreke blijvende saneringsplichtigen. Aangezien deze bedragen terugvorderbaar zijn, is dit in feite een dwangmiddel.

Anderzijds zal door geïntegreerde werken de maximale inzet van de private sector en andere openbare sectoren aangemoedigd worden.

Deze geïntegreerde aanpak wordt onder meer toegepast in potentieel verontreinigde woonzones en brownfields. Dit betekent dat er naar meerwaarden gezocht wordt door partnerships met zowel private als publieke actoren, zodat een eventueel noodzakelijke ambtshalve bodemsanering op een kostenefficiënte wijze kan geïntegreerd worden in een ontwikkeling.

Bij de woonzones wordt de onderzoeksinspanning opgedreven en worden volgende projecten verder gezet: 4 locaties in Gent, 32 verspreide locaties in Turnhout, 6 locaties in Lokeren en één locatie in Essen. Het doel is hier vooreerst, op de percelen waar verontreiniging wordt vastgesteld, de huurders of eigenaars vrij te stellen van saneringsplicht conform de voorwaarden van het decreet. Vervolgens wordt de noodzaak tot het uitvoeren van bodemsaneringswerken beoordeeld aan de hand van het beschrijvende bodemonderzoek.

In een aantal brownfieldprojecten zal met geïntegreerde bodemsaneringsprojecten, waarbij rekening gehouden wordt met een eventuele herontwikkeling van de terreinen, een

aangepaste bodemsaneringsdoelstelling vastgelegd worden. Alvat in Buggenhout, Balmat in Mol, Carcoke in Brugge, PCN in Nieuwpoort en enkele saneringen in Watersite-Vilvoorde zijn daarbij de belangrijkste voorbeelden.

Indien de problemen dermate groot zijn dat (nog) geen kandidaat-ontwikkelaars gevonden worden, zal via ambtshalve ingrepen ernaar gestreefd worden de terreinen dermate te saneren dat ze marktconform kunnen verhandeld en ontwikkeld worden. Het marktconform stellen betekent veelal dat enkel de ernstige bedreiging wordt weggenomen.

Realiseren van een meer billijke verdeling van de saneringslast

Voor het opzetten van sectorale saneringsfondsen wordt in 2005 een ontwerp van decreet gefinaliseerd.

Ook wordt in 2006 de oprichting voorzien van een saneringsfonds voor de verontreiniging ten gevolge van lekkende gasolietanks voor verwarmingsdoeleinden. Een protocol tussen de bevoegde ministers van de drie gewesten, samen met de federaal bevoegde minister, werd in 2005 ondertekend. De verdere uitwerking kan in 2006 gefinaliseerd worden.

Het fonds voor de sanering van tankstations (vzw BOFAS) is inmiddels operationeel. Naast enkele technische aanpassingen, wordt vanuit de bevoegde ministers van de drie gewesten, samen met de federaal bevoegde minister een voorstel geformuleerd om de tankstations die gesloten waren voor 1992 eveneens in aanmerking te laten komen voor sanering met tussenkomst van BOFAS. Bij de huidige regeling zijn deze uitgesloten. Een wijziging van de bestaande samenwerkingsovereenkomst kan ook in 2006 aan de goedkeuringsprocedure onderworpen worden.

Op basis van redelijkheid en billijkheid ten aanzien van de saneringsplichtigen en rekeninghoudende met de budgettaire ruimte voor de bedrijven, de gezinnen en overheid, zal de saneringsdoelstelling voor nieuwe verontreiniging vertrekken van de BATNEEC-benadering en voor historische verontreiniging van het wegnemen van de ernstige bedreiging voor mens en milieu. Specifieke gegevens van de verontreiniging kunnen een aangepaste saneringsdoelstelling verantwoorden.

2.3. Waterbeleid

Ter uitvoering van het decreet Integraal Waterbeleid keurde de Vlaamse Regering op 8 april 2005 de eerste waterbeleidsnota goed. De krachtlijnen van de waterbeleidsnota dienen mee als uitgangspunt bij het opmaken van de waterbeheerplannen. De waterbeleidsnota zelf is geen plan, maar een politiek beleidsdocument waarmee de Vlaamse Regering haar visie op het waterbeleid in Vlaanderen verwoordt.

De waterbeleidsnota is gericht op de verwezenlijking van de doelstellingen van het decreet Integraal Waterbeleid. Dat decreet is de vertaling van de Europese kaderrichtlijn Water en tekent een waterbeleid uit met aandacht voor alle facetten van het watersysteem en met raakvlakken met andere beleidsdomeinen. Maar waar de Europese kaderrichtlijn Water voornamelijk milieudoelstellingen oplegt, gaat het decreet verder en kiest het resoluut voor een geïntegreerde benadering.

De visie die de waterbeleidsnota verwoordt, houdt rekening met de onderwerpen die volgens het decreet Integraal Waterbeleid zeker aan bod moeten komen: waterkwaliteit, duurzaam watergebruik, beheersing van de wateroverlast, beheersing van de sedimenttoevoer naar de waterlopen en herstel van de ecosystemen in en rond het water en de waterrijke gebieden.

De waterbeleidsnota is als visiedocument een belangrijke pijler om een integraal waterbeleid te voeren in Vlaanderen. Ze vertolkt immers de visie van de Vlaamse Regering op het waterbeleid. Op die manier groeit het waterbeleid uit tot de verantwoordelijkheid van de voltallige regering en blijft het niet beperkt tot de bevoegdheid van de minister van leefmilieu.

Het gieten van die visie in één document sluit aan bij de geïntegreerde aanpak van het waterbeleid, die een oplossing biedt voor de versnippering en resoluut kiest voor overleg en samenwerking, integratie en organisatie.

De waterbeleidsnota geeft ook duidelijkheid over de afstemming van het waterbeleid met andere beleidsdomeinen: zo haakt de nota in op het Milieubeleidsplan en neemt ze positie ten opzichte van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het Mobiliteitsplan.

Ten slotte ligt de meerwaarde van de waterbeleidsnota ook in de randvoorwaarden die ze schept voor het Vlaamse deel van de internationale stroomgebiedbeheerplannen en de richting die ze geeft aan de opmaak van de bekken- en deelbekkenbeheerplannen.

De Vlaamse Regering streeft naar gezonde en, waar mogelijk, natuurlijke watersystemen, waarvan niet alleen de huidige maatschappij, maar ook de toekomstige generaties voor tal van zaken gebruik kunnen maken. De eerste waterbeleidsnota streeft naar een evenwicht tussen de ecologische, sociale en economische functies van watersystemen en bevat daartoe vijf krachtlijnen:

1. terugdringen van risico's die de veiligheid aantasten en het voorkomen, herstellen en waar mogelijk ongedaan maken van watertekort;
2. water voor de mens: scheepvaart, watervoorziening, industrie en landbouw, onroerend erfgoed, recreatie;
3. de kwaliteit van water verder verbeteren;
4. duurzaam omgaan met water;
5. een meer geïntegreerd waterbeleid voeren.

Beperken en waar mogelijk voorkomen van schade ten gevolge van wateroverlast en watertekort

Aanpakken van de wateroverlast en ecologisch herstellen van watersystemen

Bij de aanpak van wateroverlast wordt het concept 'vasthouden – bergen – afvoeren' toegepast. Dit zorgt ervoor dat de wateroverlast niet afgewenteld wordt op stroomafwaarts gelegen gebieden. Afstemming wordt hierbij gezocht met de verschillende functies van het vallei gebied en het ecologische herstel van watersystemen. Dit ecologische herstel omvat o.a. hermeandering, structuurherstel van de waterloop en de sanering van vismigratieknelpunten.

Eind 2005 worden de waterbeheersingswerken in de Dijlevallei en het wachtbekken 'Egenhoven' afgerond ter bescherming van Leuven tegen wateroverlast. In 2005-2006 worden overloopgebieden en vispassages gerealiseerd in de vallei van de Zwalm. Het ecologische project op de Grote Nete in Meerhout wordt afgewerkt.

Een vernieuwend project voor rivierherstel en bescherming tegen wateroverlast in de Demervallei wordt opgestart. Het ontwikkelde streefbeeld omvat een reeks ingrijpende maatregelen zoals dijkverleggingen en hermeandering. In overleg met alle betrokkenen wordt dit streefbeeld verfijnd en zullen vervolgens de precieze effecten op waterbeheersing, natuurbehoud, bosbouw, landbouw en recreatie berekend worden. In 2006 moet de realisatie van dit project op het terrein in de startblokken staan.

Waarschuwings- en voorspellingssysteem opzetten voor alle hydrografische bekkens

Eind 2006 zullen alle inwoners van Vlaanderen tijdig gewaarschuwd kunnen worden voor nakende overstromingen. Naast het waarschuwings- en voorspellingssysteem dat nu reeds operationeel is voor het Demerbekken zijn in 2006 ook gelijkaardige systemen voor de Dijle en de Dender operationeel. Voor de andere bekkens van Vlaanderen wordt een iets vereenvoudigd systeem uitgewerkt. Ook dit zal eind 2006 operationeel zijn. De informatie die

het waarschuwingssysteem genereert, zal toegankelijk zijn voor de hulpdiensten en het brede publiek o.a. via een op maat gemaakte website. Er wordt gezorgd voor een afstemming tussen dit waarschuwingssysteem dat zich concentreert op de onbevaarbare waterlopen en het waarschuwingssysteem van de waterwegbeheerders dat hierop aansluit.

Water voor de mens

Strategische visie watervoorziening en watergebruik afgewerkt

Een ontwerpvisie over de afstemming van het aanbod aan water (grond- en oppervlakte-, drink- en tweedecircuitwater) op de vraag ernaar, met een minimale negatieve milieu-impact, werd uitgewerkt voor de aspecten grondwater en oppervlaktewater.

In de loop van 2006 wordt het strategische plan voorgelegd. Het project zal aangeven hoe de watervoorziening in Vlaanderen verder verzekerd kan worden. Zo zal de CIW samen met de drinkwatermaatschappijen lessen trekken uit het veranderende vraagpatroon naar drinkwater zoals dit tot uiting kwam bij de tekorten aan drinkwater in juni 2005 in het Hageland.

De kwaliteit van water verder verbeteren

Opstellen zoneringsplannen gemeenten

Tegen einde 2005 wordt de zoneringsmethodiek verankerd in de wetgeving. Vanaf dan kunnen de gemeenten binnen de hun toegekende vrijheidsgraden een keuze maken tussen aansluiting op het kerngebied, aanleg van KWZI's en individuele zuivering. Hiertoe wordt een ontwerp uitvoeringsbesluit "regels scheiding bovengemeentelijke en de gemeentelijke saneringsverplichting en het vaststellen zoneringsplannen" evenals een voorstel tot afstemming van VLAREM voorgelegd aan de Vlaamse regering. Voor alle gemeenten zal op basis van de goedgekeurde methodologie eind 2005 een eerste voorontwerp zoneringsplan beschikbaar zijn. In de eerste helft van 2006 zullen alle zoneringsplannen aan de gemeente voorgelegd zijn. Na het vaststellen van de zoneringsplannen kan het verder invullen van de rechten en plichten gebeuren, voor de verschillende actoren in het licht van de Kaderrichtlijn Water. Bij deze invulling zal rekening gehouden worden met de financiële draagkracht van de respectieve actoren.

Het afkoppelingsbeleid van bedrijfsafvalwater bijsturen

De nieuwe Vlaamse omzendbrief afvalwater alsook het uitvoeringsbesluit inzake afsluiten van contracten voor bedrijfsafvalwater met de NV Aquafin werd recent goedgekeurd.

Dit moet bedrijven toelaten op een kostenefficiënte manier hun bedrijfsafvalwater te zuiveren. Dit zal de overheid en de bedrijven een win-win-situatie opleveren, zowel op sociaal-economisch als ecologisch vlak.

Omvorming van de afvalwaterheffing tot kostenvergoeding afronden

Sinds 1 januari 2005 zijn de drinkwatermaatschappijen belast met de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsplicht van het geleverde drinkwater. Iedere abonnee ontvangt van een drinkwatermaatschappij één geïntegreerde waterfactuur. In het najaar worden initiatieven genomen om deze regeling uit te breiden naar de niet-abonnees die gebruik maken van de saneringsinfrastructuur. Hierdoor kan de finale BTW-last van de Aquafin factuur bijkomend beperkt worden.

Bedrijven, aangesloten op een operationele RWZI hebben de mogelijkheid om contracten af te sluiten met Aquafin. In het najaar 2005 wordt deze mogelijkheid geoperationaliseerd. Hierdoor kan het principe van correcte kostentoewijzing ingevoerd worden, kunnen bedrijven het resterende deel van de heffing omzetten in een fiscaal aftrekbare vergoeding en kan het Vlaamse Gewest een bijkomend deel van de BTW-factuur van Aquafin recupereren. De

correcte kostentoewijzing moet de implementatie van het principe de vervuiler betaald zoals omschreven in de Kaderrichtlijn Water mogelijk maken.

Verdere stappen worden ondernomen naar een differentiëring van de financierende bijdrage en vergoedingsregeling voor rioolozers en de regulerende heffing voor oppervlaktewaterlozers.

Het verder optimaliseren van de werking van de NV Aquafin

De beheersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest is in die zin aangepast dat de vergoeding van de NV Aquafin functie is van de gerealiseerde zuiveringsresultaten. Op die manier is de beheersovereenkomst resultaatgerichter geworden en wordt het risico bij de onderneming gelegd

Dat en het omvormen van de NV Aquafin tot een marktspeler heeft tevens het opnieuw deconsolideren van de NV Aquafin mogelijk gemaakt. De Europese Commissie heeft expliciet bevestigd dat de voorgestelde reorganisatie een oplossing biedt voor de ingebrekestelling wegens het niet naleven van de concurrentieregels. De uitkoop van de private aandeelhouders moet de komende maanden nog afgerond worden. De Europese Commissie heeft geoordeeld dat deze uitkoop de noodzakelijke voorwaarde is voor het opheffen van de ingebrekestelling

Door deze maatregelen en een gepast flankerend beleid is de nv Aquafin weer op het goede spoor om de projecten uit te voeren die nog nodig zijn om de richtlijn stedelijk afvalwater na te leven en de boetes te vermijden. Bovendien zal het optimalisatieprogramma 2007-2010 dat klaar is om voorgelegd te worden aan de Vlaamse Regering, nog meer de nadruk leggen op de optimalisatie en renovatie van de zuiveringsinfrastructuur.

Ondertussen is de nv Aquafin de opgelopen achterstand in de uitvoering van in het verleden opgedragen investeringsprogramma's aan het inlopen. We verwachten een investeringsvolume van meer dan 150 miljoen € in 2005 versus 83 in 2004 en 30 miljoen € in 2003. Op dit ogenblik zitten er nog voor 826 miljoen € opgedragen projecten te wachten op uitvoering.

Op korte termijn is het wenselijk om doorgevoerde hervormingen verder te implementeren en de sector en de NV Aquafin te laten stabiliseren. Daarna zal bekeken worden in welke mate de NV Aquafin en de hele watersector nog effectiever en efficiënter kunnen gemaakt worden.

Om dit te realiseren wordt het onderzoek verder gezet naar een aangepast ecologisch en economisch referentiekader waarbinnen de NV Aquafin moet opereren.

Stimuleren van de rioleringsinvesteringen van de gemeenten

De beoordeling van de projectvoorstellen van de gemeenten is gebaseerd op het rendement van het project, de bijkomende vuilvracht die wordt aangesloten, de wijze waarop de riolering zal worden uitgebouwd, de ecologische situering en de woondichtheid van de gemeente. Daarnaast wordt absolute voorrang gegeven aan de gemeentelijke projecten die in een gecombineerd dossier met een bovengemeentelijk project dienen uitgevoerd te worden. Ook de afstemming op andere investeringsprogramma's zoals deze van de administratie Wegen zal verder geoptimaliseerd worden om de sociaal-economische kost van de projecten zo laag mogelijk te houden.

De subsidiëring van de aanleg van gemeentelijke riolering wordt in 2006 verder gezet. In 2006 zal het subsidiëringsbesluit vergaand worden bijgestuurd teneinde de gemeenten te responsabiliseren en de procedure te vereenvoudigen. Tevens wordt het juridische kader verder verfijnd zodat via de geïntegreerde waterfactuur de drinkwatermaatschappijen aan alle gebruikers van de saneringsinfrastructuur een gemeentelijke bijdrage kunnen vragen en het BTW-aspect geoptimaliseerd kan worden. Hierdoor wordt er naast de recurrente investeringssubsidies van het Vlaamse Gewest, een structurele financiering voorzien voor de aanleg en het onderhoud van het gemeentelijke rioleringsstelsel.

Milieugevaarlijke stoffen

De vaststelling van het geactualiseerde reductieprogramma inzake lozingen van milieugevaarlijke stoffen is voorzien voor oktober 2005. Deze actualisering verzorgt de doorwerking van de Europese richtlijn 76/464 en de Kaderrichtlijn Water in het Vlaamse beleid voor milieukwaliteitsnormen, meetnetten en vergunningen inzake milieugevaarlijke stoffen. Teneinde een waterkwaliteitsbeleid goed te onderbouwen, is onderzoek nodig naar de impact op aquatische populaties van hormoonverstoring, een fenomeen gelinkt aan de verspreiding van milieugevaarlijke stoffen. Dit onderzoek wordt opgestart in de loop van 2006.

Sectoraal Uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie

In overleg met de waterloopbeheerders wordt het ontwerp van uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie geactualiseerd. De doelstellingen inzake verwerking en berging van de specie worden herbekeken en geactualiseerd. Een milieuhygiënisch hoogstaande, maar ook economisch verantwoorde verwerking en maatschappelijke weerstand tegen bergingslocaties in de buurt moeten via het plan met elkaar worden verzoend en ingepast binnen de beschikbare beleidskredieten. Ook preventieve maatregelen zoals erosiebestrijding moeten in het plan opgenomen worden. Er werd reeds overeenstemming bereikt over een code voor goede praktijk die op het terrein de noodzakelijke inhaaloperatie moet mogelijk maken.

Mestdecreet

De aanduiding van (potentieel) verontreinigde wateren en van bijkomende kwetsbare zones op basis van de drie criteria van bijlage 1 van de nitraatrichtlijn zal ter uitvoering van het arrest van het Europees Hof van Justitie van 22 september 2005 in de komende maanden gebeuren. Tevens werden hierover gesprekken aangevat met de Europese Commissie.

Voor de uitvoering van bestaande decretale bepalingen werden volgende uitvoeringsbesluiten door de Vlaamse Regering goedgekeurd: uitstel/afstel superheffing mestverwerking, overdracht van nutriëntenhalte, splitsing van milieuvergunningen, uitvoeren van effluenten van mestverwerking en –bewerking. Ook gebeurde een aanpassing van de bepalingen betreffende het nitraatresidu bij beheersovereenkomsten water op basis van een decreetswijziging.

Aan enkele honderden bonafide veeteeltbedrijven die wegens administratieve fouten voor niet-bestaand werden gehouden, werd via het decreet van 22 april 2005 de kans gegeven hun toestand in orde te brengen: wie voor 1 januari 2000 een milieuvergunning had en sindsdien steeds aan de aangifteplicht van het mestdecreet had voldaan, werd beschouwd als bestaand. Bovendien werd het mogelijk configuratiewijzigingen van stallen, zonder stijging van het aantal gehouden dieren, te regulariseren.

Er werd een systematiek op punt gezet op basis waarvan de honderden dossiers met bezwaren betreffende de nutriëntenhalte zullen beoordeeld worden in de volgende weken.

Op 22 juli 2005 keurde de Vlaamse Regering een visietekst goed betreffende een nieuw mestbeleid in Vlaanderen. Deze tekst, waarin aan de landbouwers meer vrijheid maar ook meer verantwoordelijkheid gegeven wordt, zal als basis dienen voor het uitwerken van een nieuw mestdecreet. Ook hierover is het overleg met de Europese Commissie gestart.

Duurzaam omgaan met water

Grondwatersymposium organiseren

De kennis over het grondwater is de laatste jaren sterk toegenomen. Dit is noodzakelijk om het beleid voor te bereiden én om te kunnen voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn water. In 2006 zal een grondwatersymposium worden georganiseerd dat een stand van zaken geeft

van de huidige kennis en toont hoe het grondwaterbeleid verder zal evolueren. Aan bod zullen onder meer komen: het grondwatermeetnet, de grondwaterlichamen, de karakterisering van de grondwatersystemen, het Vlaamse grondwatermodel en de stand van zaken van de sokkel- en landenaanproblematiek.

Voeren van een meer geïntegreerd waterbeleid

Formele oprichting van de bekkenstructuren

Na de goedkeuring van het eerste uitvoeringsbesluit bij het decreet integraal waterbeleid wordt overgegaan tot de formele oprichting van de CIW en de bekkenstructuren (bekkenssecretariaten, bekkenbesturen en bekkenraden). Bij de start van de bekkenbesturen zal overlegd worden met de provinciegouverneurs die optreden als voorzitter. De bekkenstructuren zijn onder meer noodzakelijk voor de formele goedkeuringsprocedure van de bekkenbeheerplannen (inclusief deelbekkenbeheerplannen). Om deze bekkenwerking structureel te ondersteunen werden in de begroting 2006 extra werkingsmiddelen voorzien.

De afbakening van de bevoegdheden van de verschillende waterbeheerders moet leiden tot een herdefiniëring van de taken in uitvoering van de (deel)bekkenbeheerplannen, respectievelijk vastgesteld door waterschappen en bekkenbesturen.

Afwerken van alle ontwerp-bekkenbeheerplannen

In uitvoering van het decreet Integraal Waterbeleid moeten tegen eind 2006 11 bekkenbeheerplannen vastgesteld worden door de Vlaamse Regering. Het bekkenbeheerplan bundelt alle aspecten en kenmerken van het bekken en beschrijft welke knelpunten en kansen zich in het bekken voordoen. Het centrale hoofdstuk van het plan is een gefundeerde en gedragen visie op het waterbeheer in het bekken. Doelstellingen, maatregelen en acties vertalen deze visie naar de praktijk. Voorafgaand aan de goedkeuring van een bekkenbeheerplan wordt een openbaar onderzoek georganiseerd. Tegen eind 2005 worden de ontwerp-bekkenbeheerplannen van Ijzer, Dender en Nete afgewerkt. Er worden consultatiemomenten voorzien bij de verschillende fasen van de opmaak van de bekkenbeheerplannen.

Uitvoeringsbesluit vaststellen m.b.t. de watertoets

Een uitvoeringsbesluit voor de watertoets zal voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering. Voor de uitvoering van de watertoets hebben de vergunningverleners 7 “watertoetskaarten” nodig, met name: de overstromingsgevoelige gebieden, de Vlaams Hydrografische atlas, de infiltratiegevoelige bodems, de gevoeligheidskaart voor grondwaterstroming, de winterbedkaart, de hellingenkaart en de potentiële bodemerosiekaart. De afwerking van dit kaartmateriaal is voorzien tegen het najaar van 2005. Daarnaast wordt een gebruiksvriendelijk instrument voor het toepassen van de watertoets en een geoloket, voor het raadplegen van het kaartmateriaal, ontwikkeld.

Vervolgdecreet integraal waterbeleid

Binnen de schoot van de CIW wordt de haalbaarheid en de relevantie van een vervolgdecreet op het Decreet Integraal Waterbeleid nagegaan. Dit vervolgdecreet zou de bundeling realiseren van de verschillende Vlaamse watergerelateerde decreten.

Vismigratieknelpunten oplossen

Tegen 2010 moet er vrije vismigratie zijn voor alle vissoorten in alle hydrografische stroomgebieden en moeten nieuwe migratieknelpunten vermeden worden. Ook in 2006 worden er nieuwe herstelprojecten opgestart. Deze worden maximaal gekoppeld aan andere projecten zoals het structuurherstel van de waterloop of de aanpak van wateroverlast. Daarbij zal wel aandacht besteed worden om geen vernatting door te voeren van gebieden

die waardevol zijn voor de landbouw. Voor de periode 2005-2006 wordt de inhuldiging van de vistrap in Meerhout op de Grote Nete in de kijker gezet. De vistrap is gekoppeld aan een ecologische herinrichting van de Grote Nete.

Erosiebestrijding

Door het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2005 kregen de gemeenten extra tijd voor subsidieaanvragen in het kader van de erosiebestrijding. De wijzigingen aan het besluit van 7 december 2001 houdende subsidiëring van de kleinschalige erosiemaatregelen die door gemeenten uitgevoerd worden betreffen het aanpassen van de termijnen voor subsidieaanvragen door gemeenten. De projecten die reeds opgenomen waren in het investeringsprogramma 2004, komen ook in 2005 in aanmerking, dit zonder een reeds goedgekeurd erosiebestrijdingsplan. Rekening houdend met de specifieke situatie in 2005, waar slechts een beperkt aantal gemeenten tijdig principeaanvragen indienden, is ook beslist dat gemeenten voor het investeringsprogramma 2006 tijd krijgen tot 15 december 2005 om principeaanvragen in te dienen in plaats van uiterlijk 31 mei. Vanaf 2006 kunnen de gemeenten de principeaanvragen indienen tot uiterlijk 30 september.

2.4. Afvalstoffenbeleid

Optimalisering afvalvoorkoming

In 2005 werd het subsidiebesluit voor de erkende kringloopcentra goedgekeurd waardoor een maximale realisatie van hergebruik gestimuleerd wordt. De regelgeving voor de subsidiëring van preventiemaatregelen door lokale besturen zal geëvalueerd en waar nodig aangepast worden. Stimulering van preventie en de toepassing van het principe 'de vervuiler betaalt' staan hierbij centraal. In het najaar 2005 worden nieuwe aanbevelingen opgesteld voor de lokale besturen inzake het doorrekenen van de kostprijs van het afvalstoffenbeheer aan burger en bedrijven.

Het thema eco-efficiëntie is in 2005 in een eerste stroomversnelling terechtgekomen. Er wordt een brede communicatiecampagne gevoerd naar de bedrijfswereld waarin ecologische én economische winst centraal staat. Simultaan worden nuttige instrumenten ter beschikking gesteld van de doelgroep: een vernieuwde infomap voor eco-efficiëntie, een gebruiksvriendelijke ecodesigntool voor productontwerpers en een volledige herziene website www.eco-efficiëntie.be waarin de bestaande websites worden geïntegreerd (de databank rond preventieopties en preventiecases www.milieuwinst.be en de ecodesignsite www.factor10.be).

Daarnaast is ook de eco-efficiëntiescan ontwikkeld, als instrument om eco-efficiëntieverbeteringen bij Vlaamse bedrijven te stimuleren. Hierbij draagt de Vlaamse overheid de kosten die verbonden zijn aan de toepassing van de scan door adviseurs in de bedrijven. Om de scan zoveel mogelijk af te stemmen op de bedrijfsrealiteit wordt deze in een eerste fase (eind 2005 – begin 2006) toegepast in 30 Vlaamse ondernemingen. Na eventuele optimalisatie zal het instrument breed worden toegepast in Vlaanderen, zodat tegen het einde van de legislatuur 1000 bedrijven zullen gescand zijn.

In 2006 zal een grondige evaluatie plaatsvinden van 15 jaar preventiebeleid met als doel het toekomstige beleid verder te ontwikkelen. Daarnaast wordt een studie opgestart om na te gaan hoe men op middellange termijn kan komen tot het vastleggen van richtinggevende eco-efficiëntiedoelstellingen.

Een toetsingskader voor selectieve afvalfracties

De evaluatie van de selectieve inzameling van afvalstoffen is gestart als voorbereiding op het nieuwe Uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen dat in 2008 in werking moet treden. Concreet wordt eerst een toetsingskader uitgewerkt dat alle criteria voor de screening omvat.

Selectief ingezamelde afvalfracties worden getoetst aan de hand van het uitgewerkte kader om de praktische toepasbaarheid van het model te garanderen. De te evalueren selectieve fracties worden steeds vergeleken met een referentie. Die laatste is aanpasbaar in functie van de verschillende verwerkingstechnieken en beleidskeuzes. Verschillende afvalstoffen en inzamelwijzen zullen gescreend worden via de uitgewerkte methode in functie van verschillende beleidsopties en scenario's.

Aanvaardingsplichten evalueren

Voor de invulling van de aanvaardingsplichten wordt op dit ogenblik meestal gewerkt met milieubeleidsovereenkomsten. De ervaring wijst echter uit dat dit aanleiding kan geven tot neveneffecten zoals monopolievorming en minder kwaliteit in de verwerkingssector. In 2006 wordt een evaluatie van de verschillende aanvaardingsplichten uitgevoerd. Op basis van de resultaten zullen aanbevelingen geformuleerd worden om het systeem al dan niet bij te sturen.

Milieubeleidsovereenkomsten in het kader van de aanvaardingsplicht voor zaklampen, voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur en voor papier zullen verder onderhandeld en indien mogelijk afgesloten worden.

Terugnameplicht voor verpakkingsafval

In 2005 werd het overleg gestart met de andere gewesten over de herziening van het Interregionaal Samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval in het licht van de gewijzigde Europese richtlijn. Dit moet in 2006 leiden tot een akkoord waarbij maximale financiële verantwoordelijkheid opgelegd wordt aan de verpakkingsproducenten binnen de Europese regels.

Afzetmarkt voor gerecycleerde materialen verbeteren

De afzetmarkt voor gerecycleerde materialen zal in 2006 worden gestimuleerd door promotie van de kwaliteit en gebruiksmogelijkheden van secundaire grondstoffen met extra aandacht voor bouw- en sloopafval, onder meer door aanpassing van het Standaardbestek 250. Een gegevensdatabank met informatie over kwaliteitsproducten uit gerecycleerde materialen zal vanaf midden 2006 beschikbaar zijn.

Een geïntegreerde aanpak rond biomassa-afval

In functie van het realiseren van de klimaat- en energetische doelstellingen wordt een verhoging van de energetische benutting uit biomassa mee ondersteund. Tegelijk zal voldoende aandacht worden besteed aan de beschikbaarheid en de prijsvorming voor materiaalgebruik (bijv. snoeihout, oliën en vetten, organische meststof, vezels).

Vanuit het afvalstoffenbeleid wordt aangestuurd op en meegewerkt aan de ontwikkeling van een federale productnormering voor vaste of vloeibare biobrandstoffen voor stookinstallaties, en voor teruggewonnen brandstoffen uit afvalstoffen.

Afbouw stortten en optimale benutting van de verbrandingscapaciteit

In overeenstemming met het Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007 is met alle betrokkenen overleg gevoerd om de beschikbare verbrandingscapaciteit zo optimaal mogelijk te benutten, zowel inzake de hoeveelheid te verbranden afval als inzake de energieopbrengst.

De nieuwe afvalvoorbehandelingsinstallatie in Geel en de wervelbedinstallatie in Beveren worden einde 2005-begin 2006 operationeel. Hierdoor is het mogelijk om in 2006 het

stortverbod voor huishoudelijk restafval volledig ten uitvoer te brengen. In principe zullen geen nieuwe afwijkingen op het stortverbod voor huishoudelijke afvalstoffen meer worden toegestaan.

De wervelbedinstallatie in Beveren zal instaan voor de verwerking van hoogcalorisch afval en waterzuiveringsslib. Hierdoor zal het mogelijk worden om een groot deel van deze afvalstoffen, die nu nog in belangrijke mate worden uitgevoerd en/of gestort, binnen het Vlaamse Gewest te verwerken.

2.5. Geluidsbeleid

Geluidsbelastingskaarten en actieplannen omgevingslawaai opmaken

De Europese richtlijn 2002/49 aangaande omgevingslawaai werd tijdens de zomer van 2005 definitief omgezet in Vlaamse regelgeving via een wijzigingsbesluit van VLAREM II. Krachtlijnen van deze richtlijn zijn het opmaken van strategische geluidskaarten, het informeren van het publiek en het opstellen van actieprogramma's. Tegen midden 2007 moeten de geluidskaarten voor de drukste wegen en spoorwegen en voor de agglomeratie Antwerpen klaar zijn. Tegen 2012 worden ook iets minder drukke wegen en spoorwegen en stedelijke gebieden van meer dan 100.000 inwoners - Brugge en Gent - aangepakt.

De methodologie voor het opstellen van geluidskaarten voor wegen wordt ontwikkeld. In 2006 volgen gelijkaardige studies voor spoorwegen, agglomeraties en industrie. In 2006 wordt ook aandacht besteed aan het inventariseren van ontbrekende basisgegevens.

Nieuwe stiltegebieden aanduiden

In het najaar van 2005 wordt een studie afgerond die een eerste aanzet geeft voor de ontwikkeling van het verdere beleid rond stiltegebieden. Na overleg met vertegenwoordigers van de Vlaamse provincies zal dit begin 2006 resulteren in een handboek voor gemeentebesturen en/of een visietekst over stiltegebieden. Door verschillende gemeenten is reeds de wens geuit om verder te werken rond het stiltegebied op hun grondgebied. Concrete afspraken met de provincie- en gemeentebesturen kunnen leiden tot nieuwe stiltegebieden. De afbakening blijft een lokale bevoegdheid.

2.6. Natuur- en bosbeleid

Streven naar een optimale instrumentenmix, gericht op aanmoediging

Objectieve evaluatie

In de loop van 2005 werden er diverse initiatieven voor de evaluatie van beleidsinstrumenten voor natuur genomen. Het NARA 2005 bracht een eerste synthese van de ecologische effectiviteit van onder meer reservaten en beheerovereenkomsten. De MiNa-Raad maakte een overzicht van financiële instrumenten voor natuur, bos en landschap. MIRA-BE 2005 brengt vooral een juridische analyse en een planevaluatie van een aantal instrumenten voor gebiedsgericht natuurbeleid. Een volledige objectieve evaluatie omvat de componenten effectiviteit, efficiëntie en billijkheid. Het is nu nodig om de tot nu toe ingezette waaier aan expertise, methoden en technieken in 2006 te stroomlijnen en in overleg te brengen.

Aanmoedigen initiatieven buiten Vlaamse overheid

Er is in 2004-2005 veel energie gestoken in concrete samenwerkingsverbanden op streekniveau, gezien het belang ervan en de betrokkenheid erin voor/van onze eigen administraties en de lokale besturen. Bovendien zijn bosgroepen, wildbeheerseenheden en regionale landschappen reeds vormen van samenwerking waarbij overleg centraal staat en

initiatieven buiten de overheid aangemoedigd worden. Er zal in 2006 worden nagegaan hoe gemeenten en provincies op een nog betere manier in samenwerking kunnen komen en op welke wijze de bijdrage van de NGO's beter gevaloriseerd kan worden, en er zal worden onderzocht hoe private steun aan natuur en bos op een meer effectieve wijze juridisch kan gekanaliseerd worden. Aan de hand van proefprojecten die opgezet worden door concrete bos- en natuurbeheerders, wordt bekeken hoe de diverse beheersplannen beter op elkaar kunnen afgestemd worden.

Natuurrichtplannen in functie van samenwerking

Voor vijf pilootprojecten (één per provincie) en één bijkomend project (Middenkust) zijn de plangroepen en stuurgroepen in 2005 ingesteld. De nodige voorbereidingen zijn ook getroffen om de communicatie op gang te brengen en de processen effectief te laten lopen. Er zal daarbij over gewaakt worden dat de notie samenwerking centraal staat, veeleer dan extra planning en regulering. Na een evaluatie zullen het proces en het instrument worden bijgestuurd, wat moet leiden tot een vereenvoudiging van deze procesfiguur.

Duurzaam bos en natuurbeheer ondersteunen

Belangrijk is de aanmoediging van mensen om verdergaande stappen te doen voor natuur. In 2005 werden vooral verkennende gesprekken gevoerd over bosgroepen, certificatie, landgoederen, bosbeheersplannen, natuurbeheersplannen en natuurinrichting. In 2006 maken we werk van het geïntegreerde beheerplan en de beheergroepen en onderzoeken we het concept van de "landgoederen" in samenhang met de objectieve evaluatie. Wat betreft het concept "landgoederen" wordt een werkgroep opgericht ten einde snel te komen tot conceptuele duidelijkheid. De effectiviteit en efficiëntie van het terreinbeheer van verenigingen, lokale besturen en bosgroepen wordt verhoogd en wordt beter ondersteund door de vereenvoudiging van de desbetreffende regelingen te onderzoeken en door de inzet van groenjobs. Achterstallige beheermaatregelen of herstel van gebieden worden op projectmatige wijze aangepakt door middel van natuurinrichting. Er wordt aangespoord tot het opmaken van uitgebreide bosbeheersplannen over grotere boscomplexen. Certificering van bossen wordt ondersteund – waarbij gelijkwaardige certificatiesystemen gelijkaardig behandeld worden – en een systeem van groeps-certificering wordt verder uitgebouwd. In Limburg wordt een pilootproject opgezet met als kernpunt het Pijnven en de omliggende openbare bossen.

Tot slot moet gewezen worden naar de beheersovereenkomsten. Deze kunnen worden afgesloten in uitvoering van de Europese Verordening 1257/1999 inzake steun voor plattelandontwikkeling. Volgende beheersdoelstellingen worden aangehouden: soortenbescherming, perceelsrandenbeheer, herstel, ontwikkeling en onderhoud van kleine landschapselementen, botanisch beheer, erosiebestrijding, verbetering van de kwaliteit van oppervlakte- en grondwater en beheer van graslanden in kwetsbare zones natuur en in kwetsbare zones ecologisch waardevolle agrarische gebieden.

Overleg

In het afgelopen werkjaar werd veel geïnvesteerd in overleg met afzonderlijke partners en met betrekking tot afzonderlijke dossiers. Zo werden regelmatige gesprekken gevoerd over onderwerpen met betrekking tot natuur en bos met Natuurpunt en BBL, met het Platform Buitengebied en diverse organisaties die daaraan verbonden zijn. Tevens werden gesprekken gevoerd inzake vele concrete dossiers waarin de onderscheiden partners elkaar ontmoeten (voorbeelden: de Merode, de Blankaart). Er wordt in 2006, in aanloop naar de hervorming onder invloed van Beter Bestuurlijk Beleid, een permanent overleg opgestart met de groepen en representanten verbonden aan de riviervisserij en de jagerij. Het overleg met natuurverenigingen wordt op kruissnelheid gebracht. Vervolgens wordt het overleg tussen enerzijds natuur en bos en anderzijds de landbouw terug op poten gezet. In de loop van 2005B werd de reglementering inzake de wildbeheereenheden (WBE) aangepast. Met de

aanpassing wordt de administratieve last verminderd en wordt de werking van de WBE efficiënter gemaakt.

Bosgroepen

In 2005 werden er, naast de twee bestaande bosgroepen, vijf bosgroepen erkend, en zijn er vijf pilootprojecten ingesteld waarvan er in 2006 een erkenning te verwachten valt. Voor vier projecten wordt de pilootfase voorbereid. Uiteindelijk wordt een gebiedsdekkend systeem van 19 erkende bosgroepen betracht. Het systeem wordt qua effectiviteit en efficiëntie verder op punt gezet. Erkende bosgroepen kunnen beroep doen op een aantal subsidies. In combinatie met het besluit van de “groenjobs” kunnen een deel van deze subsidies aangewend worden voor noodzakelijke boswerkzaamheden die op zich onrendabel zijn.

Regionale landschappen

Er zijn enkele diepgaande gesprekken gevoerd met delegaties van de regionale landschappen, met als onderwerpen de relatie tot het natuurbeleid, de vereenvoudiging van procedures en de her-erkenning. Naast de her-erkenning van de Regionale Landschappen wordt voor 2006 de invulling van de toekomst van de Regionale Landschappen aan de orde gesteld. In elk geval moet de opdracht van een regionaal landschap vanuit het natuurbeleid duidelijker worden zodat de projecten opgevolgd en geëvalueerd kunnen worden. Het uitvoeringsbesluit op de Regionale Landschappen zal in die zin worden gewijzigd, en overigens worden vereenvoudigd.

Voorzien in voldoende en toegankelijke bossen en natuur.

Harmonisch park- en groenbeheer

In 2005 werden enkele belangrijke projecten (zowel qua overleg als op het terrein) in de steigers gezet. In 2006 wordt rond het openbare park- en groenbeleid en -beheer een actieplan ontwikkeld, op basis van het beheerconcept “Harmonisch Park- en Groenbeheer”. Er wordt bestudeerd hoe meer perspectief kan gegeven worden aan zij die op vrijwillige basis initiatieven nemen. Voor gemeenten wordt onder meer ook gekeken naar de samenwerkingsovereenkomst. Voor particulieren wordt het systeem van de groenbons geëvalueerd. Tegen 2007 wordt gemikt op 150 gemeenten met een project “Harmonisch parkbeheer”.

Voorzien in voldoende natuur en bossen

Het nog niet afgerond zijn van een omvattende afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur in Vlaanderen is vandaag de belangrijkste remmende factor voor de uitvoering van deze doelstelling. Dit neemt niet weg dat de aankoopinspanningen verder worden gezet, binnen de krijtlijnen die door de regeringsverklaring zijn vastgelegd. Bij de verwervingen in het kader van bosbeleid werd een accent gelegd op gronden voor bosuitbreiding. In het komende werkjaar zullen deze inspanningen verder gezet worden.

Voorzien in een goede toegankelijkheidsregeling

In 2005 is er een ontwerpbesluit voorbereid ten einde tot een eenduidige toegankelijkheidsregeling te komen. Hiermee zal een identieke regeling ontstaan inzake toegankelijkheid voor de Vlaamse bossen en natuurreservaten. Dit besluit zal in de eerste plaats verduidelijking en vereenvoudiging voor de recreant en natuurliefhebber inhouden (o.a. geharmoniseerde aanpak rond recreatieve ontsluiting, uniforme bebording). Meer ten gronde wordt nu bestudeerd hoe er in het beheersplan van reservaten op afdoende wijze ruimte kan voorzien worden voor recreatief medegebruik. Het besluit betreffende de “toegankelijkheidsregeling” wordt alleszins in het voorjaar van 2006 vastgesteld.

Behoud, herstel en versterking van de biodiversiteit.

Verwerving in functie van prioriteiten

In 2005 is veel aandacht besteed aan de koppeling tussen verwerving en de geldende ruimtelijke bestemmingen. Wat dit betreft zijn er, bij concrete vastleggingsbeslissingen ten aanzien van verwervingen voor van natuurterreinen, bosuitbreiding en bebossingsterreinen, principieel dezelfde criteria toegepast als deze die gelden voor de erkenning van natuurreservaten in de agrarische en landschappelijk waardevolle agrarische gebieden. Bij keuze tussen aankopen van bossen en van te bebossen terreinen werd de voorkeur gegeven aan dit laatste. Ook de prijszetting werd met aandacht gevolgd bij de afzonderlijke beslissingen zo wordt er over gewaakt dat de aankopen geen prijsverhogend effect hebben. Tot slot werd het element van lokaal draagvlak in acht genomen.

Soortenbeleid

In 2006 wordt werk gemaakt van een samenballing, vereenvoudiging en aanpassing van de momenteel disperse soortenregelgeving. In het verlengde hiervan wordt een soortenbeleidsnota uitgewerkt. In 2006 worden soortenbeschermingsplannen opgesteld voor de hazelmuis en de visarend en worden in de context van bosbeheer maatregelen genomen ten voordele van onder meer de das en de nachtzwaluw. Er worden Life-projecten voorbereid voor de hamster en ten aanzien van vleermuizen. Er wordt bestudeerd in welke mate het Jachtdecreet bijgesteld moet worden om tegemoet te komen aan recente ontwikkelingen inzake natuur en landbouw. Er wordt nagegaan op welke manier de visserijverenigingen beter betrokken kunnen worden bij het visserijbeleid.

Verweving

Deze doelstelling wordt vooral nagestreefd via het opvolgen van ruimtelijke processen. Voor het overige wordt op conceptueel vlak gewerkt aan een optimalisatie van de rol van de provincies en de functie van natuurverbindingsgebieden.

Flankerende maatregelen

Vereenvoudiging

Er werd gewerkt aan het samenbrengen van de verschillende soorten beheersovereenkomsten in een overzichtelijk geheel. Dit gebeurde enerzijds door het integreren van de wetgeving – een proces dat op korte termijn afgerond wordt – en anderzijds door de creatie bij de VLM van een “loket beheersovereenkomsten”, waar elke landbouwer via het internet kan zien welke overeenkomsten hij kan afsluiten. Andere voorgenomen vereenvoudigingsoperaties betreffen: vereenvoudiging en heroriëntatie van de natuurrichtplannen, mogelijke vereenvoudiging van de bosbeheersplannen, vereenvoudiging van de regionale landschappen, vereenvoudiging van het soortenbeleid, vereenvoudiging van de erkenningen van reservaten en vereenvoudiging van het instrument van de natuurinrichting. Tenslotte wordt een eenduidig interpretatiekader nagestreefd inzake de boscompensatie en de zorgplicht voor de natuur.

Wetenschappelijk onderzoek

In 2005 werd vooral input gegeven bij de totstandkoming van het NARA en bij het andere wetenschappelijk onderzoek inzake beleidsevaluatie. Voor 2006 wordt gewerkt aan een systeem van vlakdekkende natuurinventarisatie en monitoring, om tot een gedegen opvolging van de Europese en internationale verplichtingen te komen.

Ruimtelijke randvoorwaarden

Voor elke regio van het buitengebied wordt een visie voor de afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur uitgewerkt op basis van een gelijktijdige en gelijkwaardige afweging tussen landbouw, natuur en bos. De eindvoorstellen van gewenste ruimtelijke structuur en programma's voor uitvoering zouden aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd resp. juli 2005 (regio's Kust-Polders-Westhoek, Haspengouw-Voeren), december 2005 (Veldgebied Brugge-Meetjesland, Neteland en Hageland), juli 2006 (Maasland-Limburgse Kempen, Leiestreek, Noorderkempen en Schelde-Dender) en februari 2007 (Zenne-Dijle/Pajottenland, Vlaamse Ardennen, Krekengebied-Waasland en Klein-Brabant/Antwerpse gordel). Deze regiovisies worden als basis gebruikt voor de concrete invulling van de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP) en de natuurrichtplannen. Voor het overige is het nodig te komen tot een helderder en transparanter systematiek inzake de speciale beschermingszones en de instandhoudingsdoelstellingen.

Meer harmonisatie en integratie tussen natuurbeleid en bosbeleid

Gezamenlijke visievorming

Deze beleidslijn zit in de fase van de probleeminventarisatie. Er zijn een aantal conceptuele problemen zoals een verschillende invulling van de lange termijn, multifunctionaliteit versus monofunctionaliteit, de definitie van "bos" en "natuur". Er zijn bovendien praktische tegenstellingen zoals vegetatiewijzigingen versus bebossing, soortenbeleid en jacht/visserij, bosgroepen naast regionale landschappen, diverse vormen van beheerplannen over gelijkaardige gebieden. Met dit voor ogen zal in 2006 gewerkt worden aan een gezamenlijke visievorming betreffende het lange termijn beleid voor natuur en bos, met het oog op een grotere integratie.

Harmonisatie in de regelgeving

In 2005 werd akte genomen van de resultaten van het onderzoeksproject dat gericht was op een voorontwerp van eengemaakt bos- en natuurdecreet. In 2006 wordt gewerkt aan een vereenvoudiging, actualisering en harmonisatie van de aan soortenbeleid verbonden regelingen. Voor het overige worden de eerder vermelde objectieve evaluatie en de eerder vermelde gezamenlijke visievorming afgewacht vooraleer effectief de klein- of grootschalige initiatieven ten nemen.

2.7. Milieu en gezondheid

Voortrekkersrol van Vlaanderen in Europese context

Het Vlaamse milieubeleid werkte in 2005 mee aan de Europese Strategie Milieu en Gezondheid en coördineert mee de acties rond humane biomonitoring in dat kader. Daardoor werd het Vlaamse humane biomonitoringprogramma één van de voorbeelden in Europa. Deze acties worden in 2006 verder gezet. Ook de onderzoeksinspanningen van de Vlaamse overheid blijven gekaderd in de Europese prioriteitstelling.

Inzake zeer fijn stof worden de beschikbare Vlaamse gegevens samen bekeken, verder geanalyseerd en vergeleken met buitenlandse gegevens. Bovendien wordt onderzoek gedaan naar de langetermijneffecten en wordt getracht de maatschappelijke kosten van de gezondheidseffecten in te schatten.

Daarnaast wordt een lopende studie naar astma en allergie bij 150 Vlaamse kinderen uitgebreid met blootstellingsgegevens om een meer brongerichte interpretatie van de effecten mogelijk te maken. Brongerichte en geografische interpretatie van effectgegevens in

relatie tot de blootstellingsgegevens zal inzichten verschaffen in de rol van de verschillende factoren in ontwikkeling van astma en allergie.

Om te komen tot een meer gefundeerde kennis van de effectieve blootstelling aan niet-ioniserende stralingen in Vlaanderen en de mogelijke gezondheidsimpact, wordt de totale stralingsbelasting van de Vlaamse burger onderzocht, met specifieke aandacht voor bronnen van deze stralingen waarover weinig of geen meetgegevens beschikbaar zijn of die een gevaar voor de gezondheid kunnen inhouden.

Tot slot worden de nodige voorbereidingen getroffen om geschikte milieu- en gezondheidsindicatoren te selecteren voor gebromeerde brandvertragers en perfluoralkylverbindingen, op basis van wetenschappelijke inzichten over verspreiding en humane opname en op basis van gegevens over gehalten in humane weefsels en/of lichaamsvochten in Vlaanderen.

Een betere integratie tussen milieu- en gezondheidsbeleid.

In 2005 werd deze integratie vooral gerealiseerd door de samenwerking omtrent het humaan biomonitoringsproject. In 2006 worden alle voorbereidingen getroffen opdat begin 2007 een vernieuwd Steunpunt Milieu en Gezondheid kan verderwerken. Het vervoliprogramma biomonitoring, nauw aansluitend bij de Europese initiatieven, zal aan de orde zal zijn. Ook zal in dit kader het potentieel van nieuwe technologieën en methoden voor de ondersteuning van het beleid inzake milieu en gezondheid verder onderzocht worden. Verder zal onderzoek naar de impact van specifieke pollutanten en “nieuwe” chemicaliën op het programma staan.

Naast deze biomonitoring wordt ook conceptuele en organisatorische integratie nagestreefd, door bijkomende inspanningen te doen inzake het binnenmilieu. Meer bepaald zal de invloed van de aanwezigheid van schadelijke stoffen in de buitenlucht op het binnenmilieu worden onderzocht voor de gevoelige doelgroepen van kinderen. De resultaten zullen vertaald worden naar concrete beleidsaanbevelingen. Ook op conceptueel vlak wordt onderzocht hoe een beter beeld zou kunnen gevormd worden over de relatie tussen enerzijds sociale ongelijkheid en anderzijds gezondheidsproblemen voortkomend uit milieumomstandigheden.

Tot slot wordt ook op het vlak van metingen meer integratie nagestreefd. Een pilootproject voor het effectgericht meten van de impact van de luchtkwaliteit op de gezondheid in Vlaanderen zal van start gaan begin 2006. Verder wordt een voorbereide strategie uitgetest om trends in aandoeningen die op een verstoorde hormonale werking bij de mens kunnen wijzen en mogelijke verbanden met de aanwezigheid van hormoonverstorende stoffen in het milieu op te sporen. De resultaten worden verwacht tegen eind 2006. Ten derde wordt een inventaris en analyse gemaakt van de aard en de omvang van de blootstelling aan PAK's in Vlaanderen. De meest geschikte indicatoren – in het milieu en in de mens – worden bepaald, om de gezondheidsimpact van deze blootstelling in te schatten in de specifieke Vlaamse context. Meer algemeen worden er voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een praktisch toepasbaar kader voor de integratie van ecotoxicologische data in het kader van humane milieustudies.

Wetenschappelijke gegevens laten doorwerken in de normstelling

Een selectie van milieunormen wordt geëvalueerd vanuit hun doelstelling, met name van bescherming van de bevolking, ook voor meer gevoelige subpopulaties. Waar nodig zullen de normen aangepast worden volgens een eerder opgesteld draaiboek. Om de resultaten i.k.v. het biomonitoringprogramma te vertalen naar beleidsantwoorden werd een plan uitgewerkt dat drie fasen omvat. De ernst van de biomerksignalen wordt geëvalueerd en prioriteiten worden gelegd, de bronnen worden opgespoord en waar aangewezen worden concrete beleidsmaatregelen voorgesteld. Deze fasen worden doorlopen met onderzoekers, maar ook met een panel van deskundigen uit verschillende vakgebieden en met een jury met

onder meer vertegenwoordigers van maatschappelijke groepen. Een transparant proces wordt nagestreefd en verschillende communicatiemomenten zijn voorzien.

Een goede afweging van beleidsalternatieven op het vlak van normstelling

In 2006 wordt er vooral naar gestreefd vooruitgang te boeken op methodologisch vlak: in welke omstandigheden kan een maatschappelijk debat verhelderend werken bij de keuze tussen beleidsalternatieven, en hoe kan een maatschappelijk debat een meerwaarde betekenen in het geval een bepaald beleidsprobleem nog in de verkennende fase is?

Daarnaast wordt er in 2006 gewerkt aan een draaiboek voor het opstellen van milieukwaliteitsnormen voor de drie compartimenten lucht, bodem en water. De nodige structuren zullen uitgewerkt worden om het draaiboek te gaan toepassen voor het opstellen van nieuwe normen, voor het bijstellen van bestaande normen en ook om de Vlaamse inbreng bij de ontwikkeling van milieukwaliteitsnormen op Europees niveau te verzekeren.

2.8. Een innovatief milieubeleid

In functie van een gefundeerd milieubeleid en een volgend milieubeleidsplan wordt in 2006 de mogelijkheden om langetermijndoelstellingen te bepalen verder verkend. Eind 2006 is het onderzoek op dat vlak m.b.t. 'Grondwater' en 'Geluid' zo goed als afgerond. In tussentijd worden nieuwe cases voor andere milieuthema's opgestart.

Op 22 juli 2005 besliste de Vlaamse regering over de modaliteiten om het Milieu Innovatie Platform te operationaliseren. Het MIP is gebaseerd op samenwerking tussen de bevoegdheidsdomeinen Innovatie, Leefmilieu en Energie. In de platformwerking van het MIP moeten alle relevante innovatie-actoren uit het bedrijfsleven, de onderzoeksinstellingen en de overheidsadministraties betrokken worden.

Voor de doelstelling het aftoetsen van beleidsinstrumenten qua impact op innovatie zal een onderzoek opgestart worden. De resultaten moeten onder andere bestaan uit realistische en door de actoren gedragen voorstellen tot nieuwe beleidsinstrumenten die milieu-innovatie stimuleren, en tot aanpassingen aan bestaande beleidsinstrumenten. Dit moet ertoe bijdragen dat de hindernissen voor milieu-innovatie worden weggewerkt.

Transitiemanagement

In het verder onderzoeken van de uitvoerbaarheid van het concept transitiemanagement in de Vlaamse context werd in de tweede helft van 2004 gestart met het actieonderzoek 'transitiemanagement in het kader van systeeminnovatie: aanpak ten behoeve van de ontwikkeling van duurzaam bouwen en wonen'. In 2005 werd een achtergrondstudie (situatieschets) in verband met het systeem duurzaam bouwen en wonen afgewerkt en is de transitiearena van start gegaan. De transitiearena is een vernieuwingsnetwerk waarin zowel de overheid als de verschillende actoren vanuit de betrokken sector een gemeenschappelijke visie voor 2030 uitwerken voor het systeem duurzaam bouwen en wonen. Op basis van deze visie worden streefbeelden geformuleerd die moeten uitmonden in transitiepaden en het definiëren van vernieuwende experimenten in 2006. Het thema energie zal hierbij de nodige aandacht krijgen.

Verruiming afvalstoffenbeleid naar materialenbeleid

Binnen de sector leefmilieu werd de noodzaak onderschreven van "het uitbouwen van een materialenbeleid" en het opdoen van ervaring met aangepaste sturingsvormen voor complexe onderwerpen (transitiemanagement). Om hieraan tegemoet te komen, wordt een goed inzicht verworven in de motieven, wensen en ideeën van de relevante spelers in het netwerk. In 2006 ligt het accent op het ontwikkelen van een gedeelde probleemstelling en een breed gedragen visie of streefbeelden op de lange termijn. De verschillende wegen om

de streefbeelden uit te werken met tussendoelen en experimenten of projecten zullen daarna worden onderzocht. Tegelijk wordt bekeken hoe vanuit het bestaande afvalbeleid en nadere relevante beleidsvelden, elementen kunnen worden aangedragen die het proces rond het uitbouwen van een materialenbeleid kunnen voeden. Als voorbeeldproject is gekozen voor het beleid rond milieuverantwoord materiaalgebruik in de bouw.

Kris PEETERS

Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur

3. Bijlage 1. Samenvatting van de beleidsopties en initiatieven voor het volgende begrotingsjaar

De uitbouw van het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid tot een Vlaams Milieuwetboek wordt verder gezet. Het Milieuhandhavingsdecreet is hier een eerste stap. Daarna volgen de evaluatie van de MER/VR-wetgeving in het kader van de Europese richtlijn terzake, en de omzetting van de Milieuschade-richtlijn.

In 2005 werd, na overleg, een voorstel uitgewerkt voor de integratie van de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning. In functie van de uitgebrachte adviezen zal dit project aangepast en geïmplementeerd worden. Ook het voorstel inzake integrale milieuvergunningsvoorwaarden zal overeenkomstig de uitgebrachte adviezen herwerkt worden en gekoppeld worden aan een evaluatie van de indeling van de vergunningsplichtige inrichtingen in klassen. Het milieuvergunningenbeleid wordt geëvalueerd en bijgestuurd: een eerste wijzigingsbesluit heeft de correcte omzetting van Europese richtlijnen en het wegwerken van errata tot doel, een tweede trein beoogt een inhoudelijke evaluatie.

Het bodemsaneringsdecreet wordt geoptimaliseerd. Nadruk wordt gelegd op brongerichte aanpak en mogelijkheid van risicobeheer. Een decretale regeling voor sectorale fondsen zal in het Vlaams Parlement ingediend worden. De middelen voor ambtshalve bodemsaneringen zullen doelgericht aangewend worden. Brownfieldprojecten zullen geïntegreerd benaderd worden.

De opvolging van het internationale en Europese milieubeleid zal meer structureel aangepakt worden met het oog op een tijdige en correcte omzetting van Europese en internationale engagements, en op een goede voorbereiding van de Europese Raad Milieu waar een aantal belangrijke dossiers op de agenda staan, onder meer het klimaatdossier, REACH en verschillende Europese strategieën.

De Vlaamse Klimaatconferentie wordt afgerond. De hier geformuleerde aanbevelingen zullen een belangrijke bijdrage vormen voor het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2006-2012. Midden 2006 zal ook het Toewijzingsplan inzake Verhandelbare Emissierechten 2008-2012 aan de Europese Commissie voorgelegd worden.

Voor fijn stof zal een saneringsprogramma opgesteld worden en bij de Europese Commissie ingediend worden. Dit programma zal jaarlijks geactualiseerd worden. Globaal wordt een Fijn-stof-plan afgewerkt waarin een aantal concrete maatregelen opgenomen worden om de emissies van de verschillende bronnen te reduceren. In 2006 zal ook een geactualiseerd NEC-reductieprogramma opgesteld worden.

In het kader van het decreet Integraal Waterbeleid worden de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid en de bekkenbesturen formeel opgericht. Tegen eind 2006 moeten alle bekkenbeheerplannen vastgesteld worden. Een uitvoeringsbesluit voor de watertoets en voor de vismigratie zullen aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden.

De werking van de NV Aquafin wordt verder geoptimaliseerd. Het onderzoek naar een aangepast ecologisch en economische referentiekader voor Aquafin wordt verder gezet. Het investeringsprogramma 2007-2011 zal aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden en legt nog meer de nadruk op de optimalisatie en renovatie van de waterzuiveringsinfrastructuur.

De zoneringsmethodiek voor gemeenten zal in een uitvoeringsbesluit wettelijk verankerd worden. In de eerste helft van 2006 zullen de zoneringsplannen aan de gemeenten voorgelegd zijn.

Na het arrest van het Europees Hof van Justitie zullen, in overleg met de Europese Commissie en op basis van de metingen, bijkomende kwetsbare zones aangeduid worden. De door de Vlaamse Regering goedgekeurde visietekst zal de basis vormen voor het uitwerken van een nieuw mestdecreet, opnieuw in overleg met de Europese Commissie.

De goedgekeurde code van goede praktijk voor bagger- en ruimingsspecie wordt verder ondersteund door een sectoraal Uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie, waarin de doelstellingen inzake preventie, verwerking en berging worden vastgelegd op basis van een economisch en ecologisch verantwoorde beoordeling.

Het beleid rond afvalvoorkoming krijgt nog meer nadruk. Het eco-efficiëntieprogramma wordt gestart. Preventiemaatregelen worden verder gestimuleerd via sensibilisering en subsidiëring. Het in de voorbije jaren gevoerde preventiebeleid zal geëvalueerd worden met het oog op de ontwikkeling van een krachtiger voorkomingsbeleid.

Een toetsingskader voor de selectieve inzameling van afvalstoffen wordt opgesteld uitgevoerd in het kader van de voorbereiding van een nieuw uitvoeringsplan voor huishoudelijke afvalstoffen. Het instrument van de aanvaardingsplichten wordt geëvalueerd, maar tegelijkertijd worden milieubeleidsovereenkomsten voor de bestaande aanvaardingsplichten verder onderhandeld. Ook het samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval wordt geactualiseerd aan de nieuwe richtlijn.

Om geluidshinder verder aan te pakken zullen in uitvoering van de Europese richtlijn strategische geluidskaarten en actieplannen opgesteld worden. Het beleid rond stiltegebieden wordt verder ontwikkeld in overleg met provincie- en gemeentebesturen en kan leiden tot de afbakening van nieuwe stiltegebieden indien daartoe vraag is vanwege lokale besturen.

Biodiversiteit wordt verder hersteld en versterkt, onder meer door een vereenvoudiging van het soortenbeleid en het opstellen van soortenbeschermingsplannen. Een besluit voor een eenduidige toegankelijkheidsregeling wordt aan de Vlaamse Regering voorgelegd. Het uitvoeringsbesluit op de Regionale Landschappen zal vereenvoudigd worden. We streven naar meer harmonisatie tussen natuur- en bosbeleid. Hiervoor zal gewerkt worden aan een gezamenlijke visievorming.

Het Vlaamse humane biomonitoringprogramma wordt verder gezet binnen het kader van de Europese prioriteitsstelling. Een betere integratie tussen milieu- en gezondheidsbeleid wordt nagestreefd binnen het Steunpunt Milieu en Gezondheid.

Het Milieu Innovatie Platform wordt geoperationaliseerd met als doel beleidsinstrumenten om milieu-innovatie te ontwikkelen.

Streefbeelden voor de verruiming van afvalbeleid naar materialenbeleid worden opgesteld.

4. Bijlage 2. Overzicht van de wijze waarop gevolg wordt gegeven aan de resoluties en moties die door het Vlaams Parlement zijn aangenomen.

1. Met redenen omklede motie van de van de heren Erik Matthijs en Bart Martens, mevrouw Stern Demeulenaere en de heren Jos Bex en Mark Demesmaeker tot besluit van de op 28 oktober 2004 door mevrouw Marleen Van den Eynde en de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het milieuhandhavingsbeleid

Het Vlaams Parlement vraagt de Vlaamse Regering:

- 1° te streven naar een meer eenduidige milieuregelgeving die makkelijker handhaafbaar is;
- 2° de nodige conclusies te trekken uit de jaarlijkse milieuhandhavingsrapporten;
- 3° binnen afzienbare tijd een ontwerp van milieuhandhavingsdecreet aan het Vlaams Parlement voor te leggen, dat gebaseerd is op de studies van de universiteiten van Gent en Leuven en dat een eenduidig handhavingskader bevat voor milieuregelgeving met verruimde mogelijkheden tot administratieve handhaving;
- 4° bij de uitwerking daarvan overleg te plegen met alle instanties en actoren die betrokken zijn bij het toezicht, de handhaving en de vervolging in het kader van het milieubeleid;
- 5° daarbij maximaal rekening te houden met de afspraken die werden gemaakt tijdens het kerntakendebat en die verder te concretiseren.

Opvolging

Het voorontwerp van decreet inzake de handhaving van de milieuwetgeving nam de vragen van de motie van het Vlaams Parlement inzake de handhaving van de milieuwetgeving als startkader. Dit voorontwerp geeft uitvoering aan de motie.

In april 2005 heeft minister Kris Peeters een beperkte ambtelijke expertenwerkgroep aangesteld om de in 2002/2003 neergelegde studies van de Universiteiten van Gent en Maastricht/Leuven te evalueren en de evoluties sindsdien in kaart te brengen. Op 29 juni 2005 ging een eerste rondetafel "Handhaving van de Milieuwetgeving in het Vlaamse Gewest : Organisatie en Sanctionering" door met een ruime groep van experts en actoren. Vervolgens werkte de ambtelijke expertenwerkgroep een voorontwerp van milieuhandhavingsdecreet uit. Deze tekst wordt besproken tijdens de tweede rondetafel "Handhaving van de Milieuwetgeving in het Vlaamse Gewest: Organisatie en Sanctionering" op 26 oktober 2005. Het voorontwerp van milieuhandhavingsdecreet is inmiddels ook beschikbaar gesteld via het internet.

Op basis van de uitkomst van de tweede rondetafel zal de voorgestelde tekst worden gefinaliseerd en eind 2005 voor een eerste goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. In 2006 zouden dan het adviesproces (MiNa-Raad, SERV, Raad van State) en de parlementaire behandeling en goedkeuring moeten plaatsvinden.

2. Met redenen omklede motie van de heren Erik Matthijs, Patrick Lachaert en Jos Bex, mevrouw Hilde Crevits, de heer Bart Martens en mevrouw Stern Demeulenaere tot besluit van de bespreking van de Beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2004-2009.

Het Vlaams Parlement, vraagt de Vlaamse Regering bij de uitvoering van het leefmilieu- en natuurbeleid, zoals geformuleerd in het Vlaamse regeerakkoord, de verklaring van de Vlaamse Regering en de beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2004-2009:

1° ervoor te zorgen dat het leefmilieu- en natuurbeleid beantwoordt aan de geschetste algemene strategische en operationele doelstellingen: gericht op integratie, open voor participatie en maatschappelijk gedragen, gebaseerd op subsidiariteit, uitgaande van een optimale instrumentenmix, voorbereid en geëvalueerd, gehandhaafd, milieutechnisch, economisch, financieel en wetenschappelijk onderbouwd, Europees en internationaal georiënteerd;

2° verder uitvoering te geven aan het Milieubeleidsplan 2003-2007, waarbij op zijn minst de plandoelstellingen moeten worden bereikt; en er tegelijk ook een evaluatie komt van het plan die moet kunnen leiden tot een optimalere instrumentenmix om de milieudoelstellingen op een meer kostenefficiënte en doelmatige manier te halen; waarbij ook het debat wordt gevoerd over een structurele oplossing voor de financiering van het milieubeleid;

3° onder meer snel een uitvoerbare regeling tot stand te brengen met betrekking tot het milieueffect- en veiligheidsrapportage (MER/VR)-decreet, een ontwerp van milieuhandhavingsdecreet, een ontwerp tot aanpassing en vereenvoudiging van het mestdecreet dat gericht is op het bereiken van de Europese doelstellingen, een ontwerp tot aanpassing van het bodemsaneringsdecreet en de uitvoeringsbesluiten voor het decreet integraal waterbeleid;

4° in alle beleidsinitiatieven aandacht te hebben voor administratieve vereenvoudiging en verminderde planlast, in het bijzonder voor het gemeentelijk en provinciaal milieubeleid, om de efficiëntie, duidelijkheid en doelmatigheid van het beleid te vergroten;

5° inzake klimaat- en luchtbeleid de verantwoordelijkheid op te nemen voor de vermindering van broeikasgasemissies, waarbij kostenefficiëntie een belangrijk beoordelingscriterium is, en de Europese strategie inzake de verbetering van de luchtkwaliteit te onderschrijven;

6° inzake bodembeleid voorrang te geven aan het vermijden van nieuwe bodemverontreiniging en -degradatie en snel te zorgen voor een effectieve bodemsanering door prioriteitsstelling, en daarbij dringend alternatieve financieringssystemen uit te werken voor de sanering van 'brownfields';

7° inzake waterbeleid de vijf krachtlijnen of de strategische doelstelling uit te werken, zoals geschetst in het decreet integraal waterbeleid;

8° inzake afvalstoffenbeleid de afvalproductie trachten verder terug te dringen tot een niet te vermijden minimum en een milieuverantwoorde vervanging van primaire grondstoffen en brandstoffen door afvalstoffen te realiseren, daarbij onder meer rekening houdend met de internalisering van de kosten en de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid;

9° inzake geluidsbeleid de hinder ingevolge omgevingslawaai op objectieve wijze vast te stellen en te evalueren en de lawaaihinder door industriële en andere activiteiten zoveel mogelijk te beperken en indien nodig te saneren;

10° inzake natuur- en bosbeleid te werken aan een grotere toegankelijkheid van meer natuur en bos voor iedereen, aan het vertrouwen bij de actoren in de open ruimte en aan een objectieve evaluatie en vereenvoudiging van de diverse instrumenten om de gedragenheid van het beleid te verhogen en de bindende doelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen inzake bos- en natuuroitbreiding te behalen;

11° inzake milieu en gezondheid de voorttrekkersrol van Vlaanderen in het onderzoek naar milieu en gezondheid verder te ontplooien;

12° inzake innovatief milieubeleid milieuregels te hanteren als hefboom voor innovatie en te komen tot een vergaande ontkoppeling tussen economische groei en milieudruk.

Opvolging

De opvolging van deze 12 punten is vertaald in deze Beleidsbrief leefmilieu 2005-2006.

3. Resolutie van van de heren Jos De Meyer, Bart Martens, Karlos Callens,

Jos Bex en Mark Demesmaeker en mevrouw Tinne Rombouts –

betreffende de aanmoediging van de productie en het gebruik van biobrandstoffen uit teeltgewassen

Het Vlaams Parlement vraagt de Vlaamse Regering:

1° zo veel mogelijk gebruik te maken van de succesvolle ervaringen in andere EU-lidstaten inzake de ontwikkeling van energie uit biomassa en complementair wetenschappelijk onderzoek aan te moedigen;

2° een programma te starten om de productie van biobrandstoffen te stimuleren;

3° de productie van groene stroom uit biomassa te stimuleren via een stabiel systeem van groenestroom- en WKK-certificaten die voor een voldoende lange termijn een minimale opbrengst garanderen;

4° de Europese steunmaatregelen aan teelten voor alternatieve energie maximaal te gebruiken;

5° de volgende beleids optie in de beleidsnota Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid 2004-2009 snel concreet vorm te geven: "In het kader van de VLIF-reglementering zullen investeringen op het land- of tuinbouwbedrijf die verband houden met de productie van hernieuwbare energie gesubsidieerd worden.";

6° werk te maken van een voorbeeldfunctie voor de overheid, onder andere door het gebruik van biobrandstoffen voor bussen van De Lijn en wagens en machines van de Vlaamse administratie;

7° er bij de federale regering op aan te dringen:

a) de accijnzen op motorbrandstoffen te differentiëren afhankelijk van de CO₂-uitstoot, teneinde het gebruik van biodiesel, bio-ethanol en, nog in sterkere mate, koud geperste plantenolie te bevorderen;

b) de sector te verplichten een minimum aandeel van de op de markt geleverde brandstoffen in te vullen met biobrandstoffen;

c) er maximaal voor te trachten te zorgen dat een eigen productie van biobrandstoffen uit biomassa wordt uitgebouwd en de eigen duurzame teelt van biomassa-gewassen wordt aangemoedigd, opdat zo snel mogelijk 2% van de beschikbare vervoersbrandstoffen biobrandstoffen zijn, oplopend tot 5,75% tegen 2010.

Opvolging

Op 25 februari 2005 heeft de Vlaamse Regering beslist om in toepassing van de EU-richtlijn 2003/30, het indicatieve streefcijfer op 31 december 2005 voor het Vlaamse Gewest vast te stellen op 2% biobrandstof. Dit streefcijfer is berekend op basis van de energie-inhoud van de totale hoeveelheid benzine en diesel die in Vlaanderen op de markt is gebracht voor verbruik tijdens het voorgaande kalenderjaar. Aan de federale regering werd dit meegedeeld met het bijhorend standpunt dat dit enkel kan worden gerealiseerd indien de Federale Regering op korte termijn de nodige maatregelen neemt inzake productnormering en accijnsvrijstelling. Daartoe zijn via onder meer het Overlegcomité al een aantal stappen gezet. De passende behandeling van koud geperste plantenolie was daarbij een aandachtspunt. Resultaat is dat de Federale Regering alvast een aantal wettelijke initiatieven genomen heeft om de accijnsvrijstelling te realiseren. Om biobrandstoffen ook effectief in voldoende grote hoeveelheden op de markt te krijgen, zijn nog verdere federale initiatieven nodig o.a. op het vlak

van normering. Daarnaast werd in samenwerking met de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid, een potentieelstudie opgestart inzake het productie- en marktpotentieel en de daaraan te koppelen steunmaatregelen voor biobrandstoffen in het Vlaamse Gewest. Daarbij zal er specifieke aandacht zijn voor het openbaar vervoer.

Op 8 juli 2005 heeft de Vlaamse regering het Actieplan groene stroom goedgekeurd. De uitvoering van dit plan zal ervoor zorgen dat bestaande juridische en praktische belemmeringen voor investeringen in groene stroom worden weggewerkt. Dit is nodig om in 2010 de doelstelling van 5,75% groene stroom te bereiken. De stabiliteit en optimalisering van de systemen van groenestroom- en WKK-certificaten is daarbij essentieel, zoals ook in het vermelde actieplan is opgenomen.

4. Resolutie van mevrouw Hilde Crevits en de heren Erik Matthijs, Jos Bex, Patrick Lachaert, Bart Martens en Rudi Daems over de milieubeleidsvereenkomst betreffende de uitvoering van de VLAREA-aanvaardingsplicht van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA)

Het Vlaams Parlement, vraagt de Vlaamse Regering:

1° met betrekking tot de lopende milieubeleidsvereenkomst AEEA:

- a) erop toe te zien dat de financiële verbintenissen zoals opgenomen door de vzw Recupel ten aanzien van de gemeenten en de intercommunales, correct worden nageleefd;
- b) in het bijzonder eventuele eenzijdige contractaanpassingen door de vzw Recupel ten overstaan van de gemeenten of intercommunales ongedaan te maken;

2° met betrekking tot de nieuw af te sluiten milieubeleidsvereenkomst AEEA de volgende principes te hanteren:

- a) conform het VLAREA een vergoeding in te voeren die door de producenten en invoerders wordt betaald, en die voor 100% alle kosten dekt die de gemeenten maken voor de dienstverlening inzake de inzameling en de scheiding van het AEEA op de containerparken;
- b) voor de berekening van de kosten die aan de gemeenten worden vergoed, zich te baseren op een objectieve analyse aan de hand van reële en marktconforme kostprijzen. Daarbij kan worden verwezen naar de studie die in dit verband werd gemaakt door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten;
- c) alle actoren van de keten productie – distributie – verkoop – hergebruik, alsook de consumenten, de kans te geven om de milieubeleidsvereenkomst AEEA mee te ondertekenen, met het oog op het vergroten van de transparantie en het draagvlak ervan; en onderzoek te verrichten naar de mogelijkheid om deze actoren de kans te geven om mee te beslissen over de besteding van de renteopbrengsten van de bijdragen, betaald door de consumenten;
- d) bij gebrek aan formele toezeggingen met betrekking tot de nieuwe milieubeleidsvereenkomst AEEA, gebaseerd op de hierboven vermelde principes, de lopende milieubeleidsvereenkomst AEEA onmiddellijk op te zeggen.

Opvolging

De onderhandelingen over het afsluiten van een nieuwe milieubeleidsvereenkomst voor AEEA lopen nog. Alle betrokken partijen hebben hun bereidheid uitgesproken om tot een akkoord te komen. Er is dus geen reden om de lopende MBO op te zeggen.

Het ministerieel besluit in uitvoering van het VLAREA dat de vergoeding regelt voor de gemeenten/intercommunales indien gebruik gemaakt wordt van de containerparken voor de inzameling van afvalstoffen die onder de aanvaardingsplicht vallen, is goedgekeurd en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Het besluit is gebaseerd op de studie van VVSG. Voor de ondertekening zal gestreefd worden naar zoveel mogelijke toetredende partijen, zeker omdat hierdoor ook het draagvlak vergroot wordt.

5. Met redenen omklede motie van mevrouw Tinne Rombouts en de heren Jos Bex, Patrick Lachaert, Erik Matthijs, Bart Martens en Karlos Callens tot besluit van de op 24 februari 2005 door mevrouw Tinne Rombouts in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over enkele knelpunten in verband met de Mestbank.

Het Vlaams Parlement, vraagt de Vlaamse Regering:

1° een doorgedreven en blijvende aandacht te hebben voor een klantvriendelijke administratie, die de haar toevertrouwde dossiers correct behandelt en rechtszekerheid verschaft aan de burgers;

2° in het kader van het nieuwe mestdecreet de overnameproblematiek van veeteeltinrichtingen grondig door te lichten en daarbij na te gaan welke procedures, besluiten of decreten zo nodig aangepast moeten worden om een meer rechtszekere en duurzame oplossing te bieden aan deze problematiek;

3° in het kader van het nieuwe mestdecreet een evaluatie te maken van de rol van de Mestbank in het milieuvergunningenbeleid, en van de beroepsprocedures en de juridische procedures waarin de Mestbank betrokken is, en indien nodig bij te sturen met het oog op een versterking van de uniformiteit van de behandeling van vergunningen;

4° in het kader van het nieuwe mestdecreet de werkwijze en procedures van de Mestbank voor de toekenning van een nutriëntenhalte bij de overname van een veeteeltinrichting grondig te evalueren om een transparant en rechtszeker systeem te realiseren;

5° de dialoog tussen de Mestbank en de landbouwsector in het algemeen en de individuele landbouwer in het bijzonder te versterken, onder meer door voor een striktere scheiding te zorgen tussen de controlerende en de adviesverlenende functies van de Mestbank;

6° in samenspraak met de Mestbank na te gaan op welke wijze de Mestbank nog meer oplossingsgericht kan werken in partnership met de landbouwers, bijvoorbeeld in verband met fouten of vergissingen bij de mestaangifte of in de mestbalans;

7° de adviesverlenende taken van de Mestbank te versterken, waardoor de Mestbank nog meer een aanspreekpunt wordt waarmee landbouwers hun mestproblematiek kunnen bespreken, zonder daarvoor direct gesanctioneerd te worden.

Opvolging

De minister pleegt regelmatig overleg met de Mestbank. In het kader van dit overleg heeft de Mestbank zich bereid verklaard de aanbevelingen van de motie te integreren in de uitvoering van het beleid. Er lopen reeds projecten van de Mestbank waarbij landbouwers geadviseerd worden over de bemestingsproblematiek in hun omgeving.

Wat de bezwaarprocedures betreffende de nutriëntenhalte betreft, vertrekt er in de herfst van 2005 een instructie naar de Mestbank waarbij duidelijk wordt gesteld hoe de regelgeving dient te worden

toegepast en geïnterpreteerd: rechtszeker, correct en efficiënt. Belangrijk daarbij is dat steeds wordt nagegaan welke de milieurelevantie is van bepaalde feiten en situaties.

Het nieuwe mestdecreet zal de taakstelling van de Mestbank duidelijk definiëren in het door de motie vooropgestelde partnership met landbouwers. De informatie en begeleiding van land- en tuinbouwers in het kader van een klantvriendelijke en oplossingsgerichte administratie wordt een hoofdtaak. De Mestbank zal ook een knipperlichtfunctie vervullen. Zij moet tijdig waarschuwen als land- of tuinbouwers de bemestingsnormen dreigen te overschrijden. De Mestbank zal naar het veld moeten gaan, een doe-afdeling worden. Vertrekkend van de waterkwaliteit en de MAP-metingen in bepaalde regio's zal ze in het kader van waterkwaliteitsgroepen van land- en tuinbouwers per zone of deel van een zone van de Vlaamse Hydrologische Atlas de doelgroep begeleiden om de doelstellingen van de nitraatrichtlijn te verwezenlijken. Daar een wetgeving waard is wat haar controle en sanctie waard zijn, zal de Mestbank ook haar controlerende functie moeten waar maken, vertrekkend van de problemen die zich stellen op het terrein.

6. Resolutie van de heren Frans Peeters en Kris Van Dijck, mevrouw Margriet Hermans en de heren Rudi Daems en Bart Martens betreffende de sanering van de Balmatt-site te Mol.

Het Vlaams Parlement vraagt de Vlaamse Regering:

1° om dringend verdere stappen te ondernemen voor de sanering en de herontwikkeling van de Balmatt-terreinen te Mol;

2° de nodige financiële middelen uit te trekken om de effectieve sanering van de site en de afbraak van de bestaande gebouwen aan te vangen;

3° voor juni 2005 nog een EFRO-projectaanvraag mogelijk te maken door alle knelpunten weg te nemen die een dergelijke aanvraag in de weg staan;

4° in afwachting van de definitieve sanering de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen om de risico's voor mens en milieu maximaal te beperken (verzegeling terrein, verwijdering losliggend asbest enzovoort).

Opvolging

Op 30 maart 2005 werd aan de PMV opdracht gegeven om een business-model op te stellen. De PMV maakte op 3 mei een voorstel over met diverse scenario's. Deze modellen werden onderzocht en door de ministers Moerman, Van Mechelen en Peeters. Er werd gekozen voor een industriële herontwikkeling van de site. Deze beslissing werd aan de PMV megedeeld op 27 mei, met de opdracht het nodige te doen voor het verwerven van de EFRO-steun. Op 24 juni besliste de Programma Management Eenheid van Doelstelling-2-programma Antwerpen – Kempen om 1.000.000 euro EFRO-steun te reserveren voor het Balmatt project.

7. Met redenen omklede motie van de heer Jan Loones, mevrouw Hilde Crevits en de heren Patrick Lachaert en André Van Nieuwerkerke tot besluit van de op 21 april 2005 door de heer Jan Loones in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het duinenbeleid

Het Vlaams Parlement, vraagt de Vlaamse Regering:

1° het aankoopbeleid van duingrond dat sinds 1998 gevoerd wordt, onverkort voort te zetten binnen de beschikbare budgettaire ruimte en kredietherschikkingen mogelijk te maken om te kunnen inspelen op opportuniteiten van aanwerving;

2° voldoende aandacht te besteden aan het natuurgerichte beheer van de duinen en daarvoor de nodige budgettaire middelen uit te trekken;

3° in overleg en in samenwerking met alle andere betrokken besturen, blijvend te investeren in een versterking van de natuur- en milieueducatie en in informatie over de thema's zee, strand en duinen en in dat kader voor de nodige middelen en het nodige personeel te zorgen voor de verdere uitbouw van het Vlaams Bezoekers- en Natuureducatiecentrum 'De Nachtegaal' in De Panne;

4° via aankopen en andere maatregelen de versnippering van de kustduinen tegen te gaan.

Opvolging

Het aankoopbeleid van de duingrond wordt voortgezet. De daarvoor beschikbare middelen worden aangewend om te kunnen inspelen op opportuniteiten. Daarbij wordt steeds het prijskaartje in het oog gehouden, ten einde geen onverantwoorde uitgaven te doen. Er wordt werk gemaakt van het natuurgericht beheer van de duinen en daarvoor worden de nodige middelen uitgetrokken. In principe kunnen de recent ingediende LIFE-projecten in dat verband rekenen op steun. Wat de bezoekersinfrastructuur en natuureducatie betreft, is het de bedoeling om met de provincie West-Vlaanderen te komen tot een goede afstemming en taakverdeling. Om op die manier met een optimale inzet van middelen en mensen een maximum aan resultaten te bereiken.

8. Met redenen omklede motie van van de dames Joke Schauvliege en Tinne Rombouts en de heren Karlos Callens, Bart Martens en Jan Peumans tot besluit van de op 30 juni 2005 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het onderzoek naar de relatie tussen milieu en gezondheid bij pasgeborenen in Vlaanderen.

Het Vlaams Parlement vraagt de Vlaamse Regering:

1° de resultaten van de eerste fase van het Vlaams Humaan Biomonitoringprogramma verder te analyseren en te gebruiken als wetenschappelijke beleidsondersteuning;

2° indien via het fasenplan (lokale) verontreinigingsbronnen kunnen aangeduid worden, deze aan te pakken;

3° informatie te verspreiden onder de bevolking en bij de huisartsen over het voorkomen of verminderen van de blootstelling aan de verontreiniging;

4° het Vlaams Humaan Biomonitoringprogramma ook na 2006 voort te zetten en uit te breiden naar andere doelgroepen zoals jongeren en ouderen en daartoe de nodige financiële en personele middelen uit te trekken;

5° ten aanzien van specifieke probleemstoffen zoals fijn stof en endocrien versturende stoffen, concrete beleidsinitiatieven te nemen om hun aanwezigheid in het milieu terug te dringen en schadelijke gezondheidseffecten te verminderen en te voorkomen;

6° op Europees niveau te ijveren voor het opzetten van een degelijk registratie-, evaluatie- en vergunningssysteem voor chemische stoffen (de zogenaamde REACH-verordening), waarbij een ambitieuze invulling gegeven wordt aan het substitutiebeginsel om schadelijke effecten van (nieuwe) chemische stoffen zoveel mogelijk te voorkomen.

Opvolging

Om de resultaten van de eerste fase van het Vlaams Humaan Biomonitoringprogramma te gebruiken als wetenschappelijke beleidsondersteuning werd een fasenplan opgesteld. Daarvoor is de beheersovereenkomst met het Steunpunt bijgesteld en worden extra middelen (200.000 euro) vrijgemaakt. Indien via het fasenplan lokale verontreinigingsbronnen kunnen aangeduid worden, zullen deze worden aangepakt, evenwel binnen de krijtlijnen van het fasenplan.

De verantwoordelijkheid inzake informatieverspreiding ligt bij de Vlaamse minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid. Inzake de verderzetting van het Vlaams Humaan Biomonitoringprogramma 2006 kan worden gemeld dat in het kader van Wetenschapsbeleid opnieuw de financiering van een Steunpunt Milieu & Gezondheid wordt aangevraagd. Daartoe wil de Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu ook de nodige co-financiering voorzien. In het kader van deze nieuwe editie van het Steunpunt zal biomonitoring opnieuw een hoofdactiviteit uitmaken. Met betrekking tot de specifieke initiatieven ten aanzien van fijn stof en endocrien verstorende stoffen wordt in 2006 vooral het onderzoek inzake zeer fijn stof verdergezet en wordt de situatie in Vlaanderen vergeleken met de resultaten in het buitenland. In het kader van de Europese raadsbesprekingen ijvert de Vlaamse Regering met betrekking tot REACH voor een krachtig maar evenwichtig instrument voor het beheer van chemische stoffen.

9. Met redenen omklede motie van van de heren Bart Martens en Erik Matthijs, mevrouw Stern Demeulenaere en de heer Mark Demesmaecker tot besluit van de op 10 maart 2005 door mevrouw Marleen Van den Eynde en de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, respectievelijk over het stedelijk afvalbeleid van de stad Antwerpen en de uitspraken van de minister aangaande de ISVAG-oven en over de uitspraken van de minister betreffende de ISVAG-verbrandingsoven.

Het Vlaams Parlement vraagt de Vlaamse Regering:

1° ter voorbereiding van het Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2008-2012, werk te maken van de actualisatie van de studie "Vergelijking van verwerkingsscenario's voor restfracties van huishoudelijk afval en niet-specifiek categorie II bedrijfsafval" die in 2001 door VITO werd opgemaakt; daarbij ook specifiek aandacht te schenken aan eventuele "nieuwe" technieken die in de eerste studie nog niet vervat zaten;

2° bij de keuze van het verwerkingsscenario voor de verwerking van het huishoudelijke afval en vergelijkbaar bedrijfsafval van de regio Antwerpen, te opteren voor een verwerking op basis van een techniek die op basis van de geactualiseerde VITO-studie beschouwd kan worden als bedrijfszeker, economisch haalbaar en meest performant in termen van milieu-impact, energie- en materiaalrecuperatie; daarbij voorrang te geven aan een inplantingsplaats die ontsluitbaar is via het spoor en/of de binnenvaart;

3° in het kader van de lopende evaluatie van het stelsel van afvalheffingen, na te gaan in hoeverre een bijsturing kan leiden tot het bevorderen van de meest milieuperformante verwerkingstechnieken.

Opvolging

Aan de OVAM is opdracht gegeven om in het kader van de voorbereiding op een nieuw uitvoeringsplan voor huishoudelijke afvalstoffen een actualisatie te laten uitvoeren van de studie die

VITO in 2001 heeft uitgevoerd. Het spreekt voor zich dat in deze studie alle op dit ogenblik beschikbare technieken worden onderzocht.

De keuze van de verwerkingstechniek ligt in de eerste plaats bij de initiatiefnemer(s) van de nieuwe installatie. Maar de principes dat hierbij geopteerd wordt voor een techniek die als BBT kan beschouwd worden, en dat maximaal gekozen wordt voor milieuvriendelijke vervoerswijzen, moeten daarbij gehanteerd worden.

Een voorstel tot optimalisering van de sturende werking van de milieueffingen wordt voorbereid.

5. Bijlage 3. Lijst met afkortingen

BATNEEC:	Best Available Technology Not Entailing Excessive Costs
BBL:	Bond Beter Leefmilieu
BBP:	Bruto Binnenlands Product
BBT:	Beste Beschikbare Techniek
CCIM:	Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid
CIW:	Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid
CRAB:	Centraal Referentie Adressen Bestand
DABM:	Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid
EU:	Europese Unie
FFEU:	Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven
GPBV:	Geïntegreerde Preventie en Bestrijding van Verontreiniging
GRB:	Grootschalig Referentie Bestand
GRUP:	Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan
KBA:	kosten-batenanalyse
KLIP:	Kabel en Leiding Informatie Portaal
LIN:	Leefmilieu en Infrastructuur
MER:	milieueffectrapport
MiNa-fonds:	Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur
MiNa-Raad:	Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
MIP:	Milieu Innovatie Platform
MIRA-BE:	Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen, Beleidsevaluatie
MKM:	milieukostenmodel
NARA:	Natuurrapport
NEC-richtlijn:	National Emission Ceilings (Nationale Emissieplafonds)
NH ₃ :	ammoniak
NO _x :	stikstofoxiden
OC GIS:	Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen
OESO:	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OVAM:	Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest
PAK:	polyaromatische koolwaterstoffen
PM:	particulate matter
RIA:	reguleringsimpactanalyse
RWZI:	rioolwaterzuiveringsinstallatie
SERV:	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SO ₂ :	zwaveldioxide
TWOL:	Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu

UNECE:	United Nations Economic Commission for Europe
UNEP:	United Nations Environment Programme
UNIZO:	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VITO:	Vlaamse Instelling voor technologisch onderzoek
VLAREA:	Vlaams Reglement inzake Afvalvoorkoming en -Beheer
VLAREM:	Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning
VLM:	Vlaamse Landmaatschappij
VMM:	Vlaamse Milieumaatschappij
VOKA:	Vlaams netwerk van ondernemingen
VOS:	Vluchtige Organische Stoffen
VR:	veiligheidsrapport
VVP:	Vereniging van Vlaamse Provincies
VVSG:	Vereniging voor Steden en Gemeenten
WBE:	wildbeheereenheden
WKK:	warmtekrachtkoppeling